

DARBININKAS

Vol. LIX, Nr. 46

Lapkritis-November 15, 1974 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

15 centų

Savaitės įvykiai

Po JAV rinkimų — nemaža naujų veidų

Pereitą savaitę įvykę JAV rinkimai rodo, kad šiemet amerikiečiai balsuotojai labiau pasisakė už demokratų ir už jaunesnius.

Atstovų Rūmuose iš 435 vietų demokratai laimėjo 43 naujas vietas, nors vidurkis neprezidentiniuose rinkimuose opozicijos partijos naudai yra tik 30. Senato 34 renkamose vietose demokratai laimėjo tik 3 naujas vietas, nors panašus vidurkis buvo 4. Renkant 35 naujus gubernatorius, demokratai laimėjo 4 naujus, nors vidurkis buvo 6.

Naujame kongrese demokratai turės stambią jėgą — dviejų trečdalių daugumą (290) Atstovų Rūmuose ir 60 iš 100 senatorių. Demokratai gubernatoriai valdys net 36 valstijas. Respublikonai tačiau turi JAV prezidentą Ford.

Amžiaus atžvilgiu senatorių 30-39 metų buvo 2, naujame senatė bus 4, 40-59 m. amžiaus buvo 57, bus 63, virš 60 m. buvo 41, bus 33.

Atstovų Rūmuose 25-39 metų kongresmanų buvo 38, bus 78, 40-59 m. buvo 287, bus 274, virš 60 metų buvo 110, bus 83.

New Yorko valstijoje buvęs gubernatorius respublikonas Wilson pralaimėjo prieš demokratą kongresmaną Carey. Generalinis prokuroras Lefkowitz ir senatorius Javits apgynė savo pozicijas. Valstijos seime perrinktas senatorius Martin J. Knorr iš Brooklyno, nuoširdus lietuvių draugas. Laimėjo ir draugiškas assemblymanas Frederick D. Schmidt.

Kalbant apie lietuvių draugų laimėjimus, su gailėsčiu tenka konstatuoti, kad Chicagos lietuviškame rajone pralaimėjo Amerikos lietuvių draugas kongresmanas Hanrahan.

Respublikonai kandidatai nepatenkinti prezidento Ford skuba suteikti buvusiam prezidentui Nixon pilną klaidų dovanojimą. Tai pakenkė jų rinkiminę kovą.

Demokratų partija laikoma turinti specialų talentą laimėti sritinių valdžios įstaigų pareigūnų rinkimuose. Tačiau JAV prezidento rinkimuose per pastutinius 30 metų demokratai absoluciā dauguma laimėjo tik vieną kartą, t. y. 1964 Lyndon Johnson prieš Barry Goldwater.

-0-

Popiežius Paulius VI, kalbėdamas audiencijoje Maisto pasaulinės konferencijos nariam, pabrėžė reikalą, kad turtingesni kraštai padėtų badaujantiems ir vargšams, bet pasisakė prieš gimdymo kontrolės priemones.

Buv. prezidento Richard Nixon sveikatos stovį ir ligonio pajėgumą liudyti Watergate byloje nustatys teisėjo John J. Sirica iniciatyva parinkta gydytojų grupė.

Prezidento Ford prašymo taupyti gazoliną ir nevažiuoti greičiau negu 55 mylios per valandą daugelis amerikiečių nesilaiko. Dvylikoj valstijų paskutinių dviejų savaitų laikotarpy buvo padaryti tyrimai ir rasta, kad dienos metu daugiau negu 70 procentų vairuotojų varo savo automobilius greičiau negu prezidentas pageidauja. Pabaudų už greitą važiavimą šiemet išrašoma bent dvigubai daugiau negu pereiniais metais. Antra vertus, gazolino stotys įvairiomis priemonėmis vilioja pirkejus, duoda jiems dovanėles, o taip pat stengiasi mažinti gazolino kainas ir prailginti pardavinėjimo valandas.

SIMAS KUDIRKA NEW YORKE

Jaučiuosi, kaip iš pragaro patekęs į saulėtą dieną

Simas Kudirka, jūrininkas, dėl kurio buvo tiek kovota, tiek sukelta triukšmo, kurio vardas nuskambėjo per visą pasaulį, jau išvaduotas iš Sovietų kalėjimo, jau jis ir jo šeima New York. Į JAV atskrido lapkričio 5, spaudos konferenciją turėjo lapkričio 7 Waldorf Astoria viešbutyje, New Yorke.

Pirmosios žinios

Jau bus dvi, trys savaitės, kaip New York'e sklido žinios, kad Simas Kudirka ir jo šeima tuoj atvažiuos. Jau jis buvo išleistas iš kalėjimo, buvo grįžęs į Lietuvą ir sustojęs pas savo motiną Mariją Šulskienę Griškabūdyje, Suvalkijoje. Su juo ir Marija Šulskiene palaikė telefoninius ryšius Gražina Kulikauskaitė-Paegle ir jos vyras dr. Rolandas Paegle, Seamen's Education Federation pirmininkas. Visais reikalais rūpinosi neišsenkamos energijos Daiva Kezienė, Americans for Simas komiteto pirmininkė ir JAV Lietuvių Bendruomenės visuomeninių reikalų tarybos narė. Ji palaikė ryšius su amerikiečių valdžios atstovais, nuolat ji primindama ir reikalaujama, kad nebūtų užmirštas Simo Kudirkos, išduoto jūrininko, reikalas.

Iš to komiteto ir sklido žinios, kad Simas Kudirka greitai išvažiuos. Išvažiuos su visa šeima. Prieš kokią savaitę jau buvo skelbiama, kad tik poros dienų klausimas. Paskui visa pritilo.

Spaudos konferencijoje lapkričio 7 Waldorf Astoria viešbutyje, iš k.: kongr. Hanrahan sekretorė Berty Berger, Genė Kudirkienė, jos sūnus Evaldukas, Marija Šulskienė, senatorius Buckley, Simas Kudirka, už jo stovi Daiva Kezienė, toliau senatorius Javits, Gražina Paegle, Lolita Kudirkaitė, advokatas Fredi Schlafley. Nuotr. V. Maželio

Sovietų žydų emigracija per 1974 pirmus 10 mėnesių sumažėjo 37 procentais palyginus su pereinamaisiais metais. Iš viso 14,822 sovietų žydai šiemet pravažiavo Vieną per keliui į Izraelį, kai pernai per tą patį laiką pravažiavo 23,845 žydai.

Amerikos paštas neišlipa iš nuostolių. Nors pašto ženklų kainos kyla, bet pašto patarnavimas silpnėja, nesuvedama galo su galu. Iš kongreso jau girdima balsų, kad naujasis kongresas turės apsispręsti ir nubalsuoti apčiuopiamą pagalbą JAV pašto administracijai. Pinigų šaltinis šiuo atveju — piliečių mokesčiai.

Su pietine Saharos dykumos dalim besiliečią kraštai džiaugiasi sulaukę rudeninio lietaus. Po kelerių metų sauros lietus teikia nors šiek tiek vilties sulaukti derliaus, nors pilnai ir neužteks pramaitinti septyniuose valstybėse susitelkusius 25 milijonus gyventojų.

Atrodė, kad gal sukliuvo vizos, gal kur nesutarė didieji politikieriai.

Lapkričio 5, antradienį, Amerikos įvairių pareigūnų rinkimų dieną, New Yorko radijo stotys ėmė skelbti, kad esą Simas Kudirka jau išskridęs iš Maskvos į Ameriką, bet tos žinios nepatvirtino nei Maskva, nei JAV ambasada Maskvoj. Tai buvo prisegama kiekvieną kartą prie kartojamos žinios.

Kurie analizuoja politines žinias, tuoj išskaitė, kad Kudirka jau turi būti išskridęs. Visi nepatvirtinimai reiškia, kad nebūtų Simas Kudirka sutiktas triukšmingai, kad nebūtų kokių demonstracijų, nukreiptų prieš Sovietų Sąjungą. Vis tas detente...

Apie antrą valandą po pietų Darbininko redakciją pasiekė žinios, kad Kudirka ir jo šeima, viso 5 žmonės, yra pakelyje į New Yorką. Atskrenda Panamerican lėktuvų linija, skridimo numeris 73, nusileidimo laikas 3:20, Kennedy aerodrome. Publika nepageidaujama, bet spaudos atstovai įsileidžiami. Labai gaila, kad redakcijos atstovai negalėjo išvykti į Kudirkos sutikimą, nes tuo metu per redakcijos stalus ėjo baigiamieji išleidžiamo numerio darbai. Rankos ir dėmesys buvo kitur prirakinta. Buvo per mažai laiko persiorganizuoti. Redakcija tik tiek veikė, kad tele-

fonais nukreipė nemažą žmonių į aerodromą.

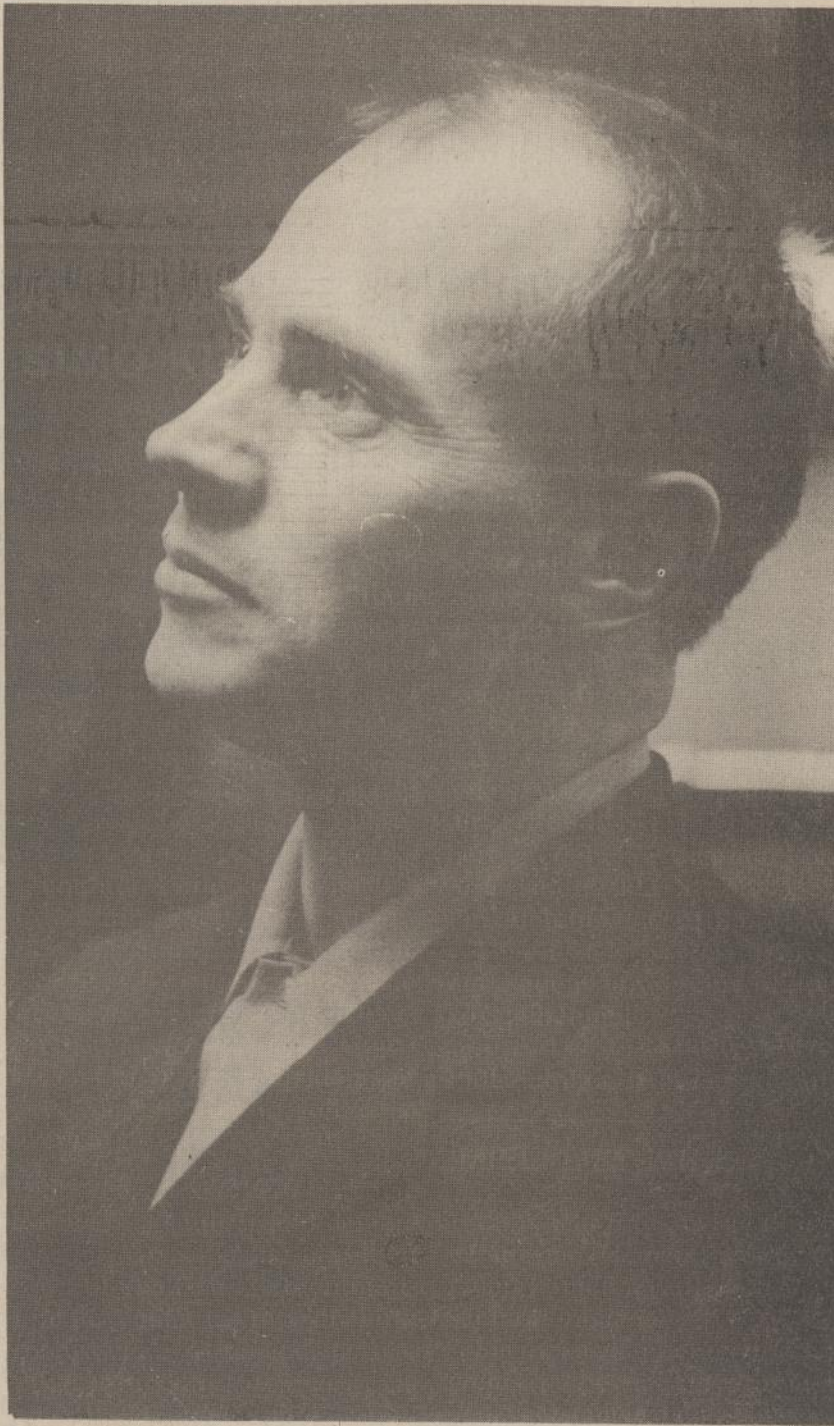
Kennedy aerodrome

Į aerodromą buvo susirinkę per 50 žmonių. Pasitikti buvo atvykęs Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Vliko pirm. dr. K. Valiūnas su šeima, įvairių organizacijų atstovai. Lėktuvas vėlinosi apie pusę valandos. Kai praėjė muitinės ir atlikę formalumus, Kudirkai pasirodė bendroje salėje, publika sukėlė ovacijas, ėmė šaukti: "Valio Simas!" Į lietuvių triukšmą rinkosi ir visi salės žmonės pažūrėti, kas čia atvyko. Ašaringas ir jaudinantis susitikimo momentas. Simas su visais pasisveikino, išsibučiavo. Įteiktos pirmosios sutikimo dovanos. Šaulių atstovai (jo vardu čia yra pasivadinsi kuopa) įteikė jam mažą vėliavėlę (žaliam dugne šaulių ženklas).

Atskrido jie ne tiesiai iš Maskvos, bet per Frankfurtą, per Vokietiją. Pirmą ten buvo sustoję. (Ten buvo nuleistas ir Solženicynas, kai jį išvarė iš Sovietų Sąjungos.)

Atskrido ir visi Simo Kudirkos šeimos asmenys: žmona Genė, 33 metų, dukra Lolita 14 metų, sūnus Evaldas 8 ir pusės metų, motina Marija Šulskienė 67 metų.

Tą patį vakarą juos pasiėmė globoti dr. Rolandas ir Gražina Paeglys, kurie palaikė telefoninius ryšius. Visi ir buvo pervežti į Locust, N.J. Palydėjo jį

Simas Kudirka. Nuotr. V. Maželio

Daiva ir Romas Keziai. Keleiviai po kelionės buvo labai išvargę.

Kitą dieną, lapkričio 6, per televiziją jau parodė juos atvykusius pas Paegles. Jo atvykumą aprašė laikraščiai.

Spaudos konferencijoje

Pirmasis didesnis Kudirkų susitikimas su spauda, televizijos, radijo stotimis buvo suorganizuotas ketvirtadienį, lapkričio 7, Waldorf Astoria viešbutyje, Liudviko XVI centre, 4 aukšte. Konferencija buvo 11 val.

Į konferenciją atvyko visa Kudirkos šeima. Jie pirmieji ir buvo salėje. Visi prieš konferenciją turėjo progos susipažinti ir pasikalbėti. Konferencijoje dalyvavo amerikiečių spaudos atstovai, televizija, radijo stotys, Liberty radijas, pabaltiečių laikraščių redaktoriai, jų veikėjai, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Aušra Zerr-Mačiulaitytė ir R. Česonis, abu JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos vicepirmininkai iš Philadelphia, iš Washingtono Amerikos Balso atstovas J. Blekaitis, (nukelta į 2 psl.)

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS ŽODIS SIMO KUDIRKOS REIKALU

Simui Kudirkai su šeima atvykus į laisvės šalį — JA Valstybes, JAV LB krašto valdyba jaučia pareigą viešu padėkos žodžiu paminėti latvių tautos vyrą R. Briežę, drąsiai iškėlusį Simo Kudirkos tragedijos faktą, lietuvių studentus Clevelande, savo pavyzdžiu išvedusius mases į gatves demonstracijoms, Bostono lietuvių komitetą, garsinusį Simo Kudirkos šuolį į laisvę, mūsų rašytojus J. Gliudą ir A. Rukšėną, įprasminusius Simą Kudirką literatūros kūriniuose, Seamen's Education Federation, Americans for Simas su šio sąjūdžio vadove, LB visuomeninių reikalų tarybos nare D. Keziene, dr. R. Paegle su žmona Gražina ir kitus, daug prisidėjusius prie Simo Kudirkos gelbėjimo akcijos.

Simo Kudirkos 1970 lapkričio 23 tragišką šuolį lydėjo demonstracijos ir rūpestis pagelbėti Sovietų nuteistam lietuviui jūrininkui. Vėliau tas rūpestis virto intensyviom pastangom jį išvaduoti iš Sovietų kalėjimo. Ir čia su giliu dėkingumu tenka suminėti eilę JAV Atstovų Rūmų bei Senato narių, Valstybės departamentą ir patį prezidentą Fordą, kurių dėka galim dalintis džiaugsmu, kad Simas Kudirka su visa šeima yra laisvės krašte — Amerikoje, kurios pakrantėje į Atlanto bangas krito jo kraujo lašai, kai jo šuolis į laisvę 1970 pasibaigė tragiškai.

Dabar, sveikindami Simą Kudirką, galim ne tik tai palinkėti jam laimingų dienų šioj laisvės šaly, bet kartu išreikšti ir savo pasididžiavimą juo bei padėką už jo herojišką laikymąsi sovietiniame teisme, iš kurio atskambėjo jo žodžiai: "... Aš savo Tėvynės Lietuvos neišdaviau!"

Ysk. Vincentas Brizgys

Su Simo Kudirkos atvykimu mūsų pareiga juo rūpintis dar nėra pasibaigusi: mes turim pagelbėti jam čia įsikurti. Todėl, sveikinant Simą Kudirką ir dėkojant visom LB apylinkėm bei jų valdybom, Talkos Lietuvai komisijom bei atskiriem asmenim už pinigines aukas ir darbą, tenka priminti, kad Simo Kudirkos Fondas laukia visų lietuvių aukos. Aukos siųsti: Simas Kudirka Fund, Nr. 153026-7, Liberty Federal Savings and Loan Association, 202 N. Broad St., Philadelphia, Pa. 19102.

Tenelieka nė vieno lietuvių, neprisidėjusio prie Simo Kudirkos gelbėjimo!

JAV LB Krašto Valdyba
Philadelphia, 1974 lapkričio 9

MIELI LIETUVIAI,

Lapkričio 5 diena yra didelio džiaugsmo ir moralinio teisingumo laimėjimo diena viso pasaulio lietuviams.

Šią dieną visų lietuvių pastangomis, po beveik ketverių metų nepavargstančio ir užsispyrusio kovojimo, Simas Kudirka ir jo šeima atgavo laisvę ir atskrido į Ameriką. Jis yra simbolis visų lietuvių laisvės troškimo. Tegul jo pavyzdys dar stipriau sujungia visus lietuvius vieningai Lietuvos laisvinimo kovai.

Sveikiname Simą Kudirką ir jo šeimą Amerikoje ir kartu džiaugiamės jų laisve. Amerikos Lietuvių Taryba skelbia lapkričio mėnesį Simo Kudirkos mėnesiu ir prašo visus lietuvius nepailstamos pagalbos mūsų didžiojo tikslo — Lietuvos laisvės greitesniam atsiekimui.

Dr. Kazys Bobelis
Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas

Simą Kudirką sveikina Aušra Zerr-Mačiulaitytė, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkė. Kairėje Algis Rukšėnas. Nuotr. V. Maželio

SIMAS KUDIRKA DĖKOJA LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Simas Kudirka, atvykęs į JAV ir apsistojęs pas Paeglius, tuoj telefonu paskambino LB krašto valdybos pirm. Juozui Gailai už krašto valdybos ir visos JAV LB pastangas jo ir jo šeimos laisvinime ir už įsteigtą jo vardo fondą. Ilgesniame pasikalbėjime palygino savo asmeninę kančią ir tragediją su visos lietuvių tautos tragedija, išreikšdamas viltį, kad, jei jo kančios taip stebuklingai pasibaigė, pasibaigs ir Lietuvos Golgotos kelias, tik nepraraskim vilties.

Organizaciniai reikalai. Spalio pradžioj JAV LB krašto valdybos telefonais susisiekė su visų apylinkių pirmininkais. Pokalbio tikslas buvo patirti apylinkių nuotaikas, painformuoti apie Simo Kudirkos fondą, laikraščių platinimo vąj ir ruošiamą apylinkių pirmininkų suvažiavimą Chicagoj. Pasirodė, kad daugumoj Rytinio pakraščio apylinkių valdybos nenorinčios siųsti savo atstovų į suvažiavimą Chicagoj, bet pageidavusios panašaus suvažiavimo Bostone ar New Yorke. Todėl buvo nutarta Padėkos dienos savaitgalį Chicagoj suruošti tik Vidurio Vakarų, Ohio ir Michigan apygardų ribose esančių apylinkių pirmininkų ar atstovų suvažiavimą, gi ateinančių metų pradžioje sušaukti suvažiavimą Rytuose.

Finansiniai reikalai. Rugsėjo 24 krašto valdyba gavo II mokslo ir kūrybos simpoziumo finansinę apyskaitą, kontrolės komisijos aktą ir pinigų likutį. Simpoziumo pajamos siekė 19,407 dol., išlaidos 18,710.99 dol. Krašto valdyba simpoziumui buvo skyrusi 2,000 dol., iš kurių atgavo 1,022.96 dol. V. Vakarų apygardos kontrolės komisijos nariai A. Būga ir K. Dočkus, patikrinę pajamų ir išlaidų atskaitomybės dokumentus, rado juos vestus tvarkingai.

Simo Kudirkos fondas palengva auga. Spalio pabaigoj Liberty Federal Banke jau buvo netoli 5,000 dol. Aukos daugiausia ateina iš pavienių aukotojų. Iki šiol stambesni aukotojai: B. Mickevičius iš Michigan City,

Ind. — 100 dol., Mrs. E. Eideinas iš Des Plaines, Ill. — 100 dol., P. Indreika iš Chicagos — 50 dol., K. Pakulis iš Rehoboth, Del. — 40 dol., Hartfordo Ramovėnų skyrius per G. Mackų — 378 dol.

Bendruomenės mėnesio rezultatai yra žymiai geresni nei praeity. Nors dar ne visos apylinkės atsiskaitė, tačiau prisunčiamos sumos yra stambesnės; apskritai, apylinkėse parodytas didesnis aktyvumas ir dėmesys krašto valdybos aplinkraščiam ir prašymam. Ypatingai vykusiai Bendruomenės mėnesį atžymėjo Vakarų apygarda Californijoj, vadovaujama J. Čingos, ne tik surinkusi aukų krašto valdybai ir S. Kudirkos fondui, bet taip pat surengusi prasmingą kultūrinį minėjimą.

Visuomeniniai reikalai. Visuomeninių reikalų taryba jau yra gavusi eilę prašymų iš asmenų, norinčių dirbti Radio Liberty įstaigose Vokietijoj ir JAV, lietuviškų transliacijų paruošime. Taip pat Radio Liberty įstaigai yra įteiktas sąrašas lietuvių radijo valandėlių ir kvalifikuotų asmenų, kurie galėtų paruošti medžiagą iš savo gyvenamų vietovių ir apskritai iš išeivijos gyvenimo transliacijom į pavergtą Lietuvą. Visus ryšius su Radio Liberty įstaiga palaiko vicepirm. Aušra Zerr.

Pirm. Alg. Gečys paruošė ir kongr. J. Eilbergui įteikė dokumentais paremtą medžiagą, paneigiančią kaltinimus lietuviams dėl žydų naikavimo pereinamo karo metu. Pažymėtina, kad kongr. J. Eilberg yra labai įtakingas emigracijos-natūralizacijos reikaluose; jis buvo vienas iš tų, kurie reikalavo, kad Valstybės departamentas kreiptųsi į Sovietus įrodomosios medžiagos prieš JAV gyvenančius pabėgėlius, įtariamus žydų žudymais. Kitiem Kongreso ir Senato nariams, taip pat žymesnių laikraščių redaktoriams siuntinėjama Vliko paruošta ir LB visuomeninių reikalų tarybos papildyta trumpa apžvalga apie žydus Lietuvoj.

Dainų ir tautinių šokių šventės. Buvo planuota ruošti būsimą dainų šventę Toronte, Kanadoj, o tautinių šokių šventę Chicagoj, tačiau Muzikų ir Vargonininkų Sąjungos suvažiavime, dalyvaujant ir tautinių šokių instituto pirmininkei J. Matulaitienei, nutarta abi šventes rengti kartu 1976 New Yorke. Šventės rengimo komiteto pirmininku buvo pakviestas dr. J. Stukas. Pradėjus ieškoti šventei vietos New Yorke, susidurta su sunkumais. Žinomas Madison Square Garden ne tik per didelis, bet ir dėl nepaprastai aukštos nuomos tapo neprieinamas. Surastas mažesnis ir susisiekimo

SIMAS KUDIRKA NEW YORKE

(atkelta iš 1 psl.)

iš Chicagos Margočio radijo vedėjas P. Petrutis, dr. F. Zumbakis, dr. J. Valaitis.

Parengtas konferencijai stalas buvo apkrautas mikrofonais, magnetofono aparatais. Ant stalo šono buvo didelė raidė užrašyta "Welcome Kudirka".

I konferenciją į atlydėjo abu New Yorko senatoriai — Javits ir Buckley. Simą pasodino stalo centre, iš abiejų šonų susėdo senatoriai. Paskui prie stalo buvo pasodinti: visa šeima — Kudirkos vaikai, žmona, motina, Gražina Paegle, Paeglių advokatas Fredi Schlafley, kuris tvarkė Simo Kudirkos reikalus, kongresm. Hanrahan sekretorė, Berty Berger, nes kongr. Hanrahan labai daug prisidėjo prie Simo bylos.

Konferenciją pradėjo dr. Rolandas Paegle trumpu žodeliu. Toliau jai vadovauti pakvietė Daiva Kezienė. Ji pristatė visus sėdinčius už stalo ir po to pakvietė latvi Robertą Briežę, kuris buvo ant Vigilant laivo, kai vyko Simo išdavimas. Jis pirmas pradėjo kalbėti apie įvykį. Briežė pirmas pasisveikino su Simu, su senatoriais, visais kitais dalyviais. Buvo pakviestas ir Algis Rukšėnas, kuris parašė apie anuos įvykius puikią knygą "Day of Shame". Autorius šią knygą įteikė Simui Kudirkai.

atžvilgiu patogus Koliziejus, kurio nuoma siekė 8,000 dol., tačiau besitariant paaiškėjo, kad turi būti samdomas amerikiečių personalas ir bendros išlaidos siektų apie 25,000 dol. Tokiai padėčiai esant ir kitų patalpų New Yorke neradus, nutarta abi šventes ruošti 1976 Chicagoj, Darbo dienos savaitgalį. Rengimo komiteto pirmininku pasilieka dr. J. Stukas, gi Chicagoj bus sudarytas pagalbinis komitetas techniniam darbui.

Tautinių šokių instituto veikla. Instituto valdyba, vadovaujama J. Matulaitienės, sparčiai ruošiasi ateinančiai šventei. Turėti posėdžiai Detroite, Montrealy, Hamiltone; juose aptartas šventės repertuaras, muzika, leidiniai, pasitobulinimo kursai, grupių kartotekos sudarymas ir t.t. Visos tautinių šokių šventės vyriausia mena vadove pakviesta Galina Gobienė iš Detroito. Repertuarui parinkta 12 šokių, kurie dabar tvarkomi išspausdinimui ir siuntinėjimui. Institutas pasiryžęs išleisti leidinį su šokių aprašymais; jo išleidimas atsieitų apie 3,000 dol., ir jį tektų finansuoti LB krašto valdybai. Su muz. Z. Lapinu tariamasi dėl muzikinių juostelių ir tautinių šokių plokštelių išleidimo. Ateinančią vasarą numatyta suruošti tautinių šokių mokytojam ir vadovam pasitobulinimo kursus Dainavoj ar Detroite.

Pagerbtas A. Musteikis, kurio pastangomis jau ne kartą Detroite buvo suorganizuoti kultūriniai renginiai, savo prasmingumu išėję iš vietinės kolonijos ribų. Štai ir spalio 13 surengtas

(nukelta į 7 psl.)

Kalba senatoriai

Buvo pakviesti žodelį tarti abu senatoriai. Jie pasveikino Simą ir jo šeimą, po tiek vargų atvykusį į Ameriką, prisiminė ir tai, kad reikia dėti pastangų ir iškovoti lengvesnes emigracijos sąlygas iš Sovietų Sąjungos.

Kalba Simas Kudirka

Apšviestas prožektorių ir susijaudinęs, kalbėjo ir Simas Kudirka. Jo kalbą vertė Daiva Kezienė. Pradėjo tuo, kad jaučiasi kaip sapne, nes daug pergyventa, staigiai viskas pasikeitė. Pirmiausia padėkojo visiems, kurie padėjo jam iš sovietinio kalėjimo atvykti į Jungtines Amerikos Valstybes. Jis negalėjęs net įsivaizduoti, kad tiek daug draugų turi Amerikoje. Po trumpo šio pareiškimo lietuvių kalba jis paskaitė angliškai porą sakinių. Sakinių mintis — padėka padėjusiems atvažiuoti ir "God bless You."

Klausimai

Toliau galėjo kiekvienas paklausti. I klausimus jis atsakė lietuviškai, tuoj pat juos vertė Daiva Kezienė. Štai tie pagrindiniai klausimai:

— Ar nebuvo priešišku jausmų Amerikai po išdavimo?

— Ne, tokių jausmų nebuvo nei laive, nei sovietiniuose lageruose, nes myliu laisvę, o JAV — yra laisvės šalis. Čia buvo susitikusios skirtingos jėgos — iš vienos pusės kultūringas žmogus, o iš kitos — sovietų pilietis, atstovaujantis puslaukinei vyriausybei.

— Koks gyvenimas kalėjimuose?

— Apie tai nenoriu kalbėti. Jei pasakysiu, tai mano žodžiai bus per maži, kad galėčiau pavaizduoti tą baisumą. Daug yra knygų parašyta apie gyvenimą Sovietų Rusijoje, bet gaila, kad ne visi atkreipia į tai dėmesį. Rusijos gyvenimas atitinka ir jos kalėjimus. Jei visi skaitytų ir apmąstytų Solženicyno Gulag Archipelago, tai būtų sužinota daug tiesos. Prašykite Sovietų valdžios, kad jūm leistų nuvažiuoti ten ir laisvai pavažinėti, kaip aš dabar važinėju Amerikoje, ir tada įsitikinsite, ar sakau teisybę.

— Koks jausmas dėl JAV ir Sovietų detente?

— Sunku atsakyti, aš tik dvi dienos čia. Reikia pauzės. Jau

(nukelta į 5 psl.)

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — Iletuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N. Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y. 11227 (2 bloka nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N. Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsu artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, palams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užեikite ir įsitikinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454—9527; vakare: 935-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žibūrys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. (212) 229-9134.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Minus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmad. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač siuntiniam į Lietuvą.
(Polyester-Knits yardas 2.50,
Arnel Jersey jardas 89 c.)

AMERICAN FABRICS

55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas)
Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus
Monika Macežinskaitė, sav.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorialių CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

Specialios nuolaidos:

LĖKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas
TRAUKINIAI

INDIVIDAMS (ekskursiniai bilietais)

GRUPĖMS
JAUNIMUI
ŠEIMOMS

Spaudos konferencijoje iš k. sen. Buckley, Daiva Kezienė, Simas Kudirka, sen. Javits, Gražina Paegle. Nuotr. V. Maželio

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$10.00. Single Copy 15 cents.Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metams \$10.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Simui Kudirkai atvykus

Simas Kudirka, politinis kalinys, labiausiai žinomas visame pasaulyje lietuvis, atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Šio laisvės krašto žemę jis palietė 1974 lapkričio 5, antradienį, apie 3:40 v. popiet Kennedy tarptautiniame aerodrome New Yorke.

Tai daugiau panašu į sapną, ne į tikrovę. Prieš porą mėnesių jis buvo sunkiausiam Sovietų Sąjungos kalėjime, prirakintas prie sunkaus darbo. Ir iš to pragaro štai jį ištraukė į laisvę, ištraukė su visa šeima — žmona, dviem vaikais, motina. Ir kokios reikėjo tvirtos rankos, kad galėtų pasiekti tokius tolimus ir baisius kalėjimus. Ir tai padaryta, sapnas paverstas realybe, visų dideliu džiaugsmu.

Ištraukta iš kalėjimo todėl, kad buvo pakelta labai daug triukšmo, kad laimingu būdu buvo surasti motinos metrikai. Už jų buvo ir užsikabinta ir atvesta iki laisvės. Buvo didelė dramatinė įtampa, jo reikalu net prezidentas Fordas kalbėjo su Brežnevu.

Visur yra sunku kalinį išvaduoti, dar sunkiau išvaduoti politinį kalinį Sovietų Sąjungoje. Bet Sovietai nenorėjo gadinti santykių su Amerika, Sovietai nori geresnių prekybos ryšių. Tų santykių, prekybos naudai jie ir išleido Simą iš kalėjimo ir leido net išvykti su šeima į JAV.

Amerikos valdžios pastangos buvo gražios ir tvirtos, jos nušovė aną gėdą, kai Simas buvo išduotas. Šis vyriausybės mostas tikrai vertas pagyrimo.

O Amerikos valdžios viršūnės buvo pasiektos todėl, kad lietuviai labai vieningai dalyvavo šioje byloje, kad jie išvystė pastovų ir didelį spaudimą.

Nuo Atlanto iki Pacifiko buvo išjudinta visa lietuviška bendruomenė, buvo išjudinti ir Australijos, Pietų Amerikos lie-

tuviai. Kur tik gyvena lietuviai, visur rengė demonstracijas, kurios pasiekė Amerikos spaudą, televiziją. Simo Kudirkos išdavimo nelaimė davė progos priminti ir Lietuvos išdavimo nelaimę. Ir taip ėjo per viso pasaulio laisvąją spaudą. Tai buvo geriausia propaganda, kurios nenupirksi nei už dolerius.

Panašus visų lietuvių sąjūdis buvo tik po pirmojo pasaulinio karo, kai Lietuva žengė į nepriklausomybę. Ir tada visi Amerikos lietuviai išėjo padėti savo tautai.

Tai buvo visų lietuvių didelių pastangų ir kovos gražiausi metai. Į kovą įsijungė visos organizacijos, rengė demonstracijas, rinko parašus, rašė peticijas, siuntė laiškus, informavo spaudą, televiziją. Tokie Lietuvos vyčiai kiek daug laiškų parašė Kudirkos reikalui. Rašė mokyklų mokiniai, mokiniai net siuntinius siuntė. Tai visa cementavo mus, sujungė mus naujai kovai ir už Simą ir dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Ar nėra tai pirmas kartas, kai į mūsų kovą įsijungė ir nemaža kitų tautų žmonių. Amerikiečių tarpe buvo sąjūdis už Simo laisvę. Štai pirmą kartą savo byloje mes turėjome tiek daug draugų iš kitų tautų tarpo.

Simo Kudirkos istorijos lapas skleidžiamas. Iš kalėjimo jis išleistas į laisvę, į laisvąjį pasaulį. Kalėjimai, išdavimai jį padarė herojumi, padarė kovojančios tautos simboliu. Visi tačiau džiaugiamės jo laisve, jo atvykimu. Visi nuoširdžiai sveikiname, sveikiname susijaudinę, nes tai mūsų kovų brolis. Visi jam linkime kuo geriausiai įsikurti ir džiaugtis šia rasta laisve. Visi taip pat trokšte trokšta, kad jis ir toliau išlaikytų tos kovos dvasią, kovos dėl šviesesnių tautos dienų, dėl jos laisvės.

2

Pentekostalistai tiki ir skelbia, kad Kristaus mokinių išgyvenimas Sekminių dieną yra normalus visų krikščionių išgyvenimas. Todėl visi turi siekti panašių išgyvenimų per "Šv. Dvasios krikštą". Jie skelbia, kad išorinis Šv. Dvasios pasireiškimas yra kaip tik kalbų dovana (glossolalia). Daugelis pentekostalizmo skelbėjų moko, kad be šios dovanos nesą nė tikro "Šv. Dvasios krikšto".

Iš kuklaus Topeka būrelio 1906 pentekostalistai greitai išplito. Los Angeles, Calif., pentekostalistų apaštalu buvo, "Holiness" pamokslininkas negras W.J. Seymour. Netrukus pentekostalistų sąjūdis greitai plėtėsi Jungt. Amerikos Valstybėse, kur šiandien yra virš 2 mil. narių.

Iš karto Parham ir Seymour neturėjo minties įsteigti naują Bažnyčią, o tik atnaujinti istorinę protestantų Bažnyčią. Bet kai ši atmetė pentekostalistų sąjūdį, jis virto atskira protestantų Bažnyčia — sekta.

Pentekostalizmas pasiekė ir Europą. Jau 1906 pentekostalistų buvo Skandinavijoje, vėliau Anglijoje ir kituose Europos kraštuose. Pamažu pentekostalistai paplito po visą pasaulį. Ypač daug jų yra Pietų Ameri-

CHARISMATIKŲ KLAUSIMU

J. VAIŠNORA, MIC

koje ir Afrikoje. Skaitoma, kad šiandien pentekostalistų yra centrinėje Amerikoje apie 1 mil. (8 proc. visų protestantų), o Brazilijoje virš 4 mil.

2. Neo - pentekostalizmas. Prieš keliolika metų pentekostalistai nutraukė ryšius su protestantų Bažnyčiomis ne tik Amerikoje, bet ir Anglijoje, Vokietijoje ir virto atskira protestantų sekta. Kai kurie pentekostalistai, norėdami išlikti savo Bažnyčioje, sudarė vad. "maldos būrelius", kuriuose irgi gaunamas "Šv. Dvasios krikštas" ir kalbų dovana. Taip susiformavo vad. neo-pentekostalistų grupė, kar-tais vadinama "kalbų sąjūdžiu" (tongues movement). Kai kurie pentekostalistų pastoriai į šį sąjūdį įtraukė savo parapijas ir pasidarė neo - pentekostalizmo apaštalais, propagandistais, pvz. D. Bennet — episkopas, H. Bredessen — reformatas, L. Christensen — liuteronas; Anglijoje M. Harper — anglikonas, Vokietijoje A. Bittlinger — liuteronas ir kiti.

Neo-pentekostalistai protes-

tantai paprastai po sekmadienio pamaldų bažnyčioje, arba kitose savaitės dienose, renkasi į privačius namus, į pentekostalistų maldos susirinkimus. Jei pastorius yra jų grupės narys, jis yra ir sueigos vadovas. Kitu atveju susirinkimo vadovai yra pasauliečiai, jau gavę "Šv. Dvasios krikštą" ir pripažįstami tokiais, kaip turį vadovavimo charizmą.

Dauguma protestantų Bažnyčių yra nepalankios šiam sąjūdžiui. Griežtą pasmerkimą yra padaręs Kalifornijos episkopas vyskupas James A. Pike. Jis savo ganytojiškame laiške 1963.V.2 rašė: "...the imbalances and overemphasis of this (Pentecostal) system of thought and practice presents the Church with heresy in embryo". Toliau jis įspėja: "...that there be no services or meetings in our Churches or in homes or elsewhere for which the expression or promotion of this activity is the purpose or of which it is a part. Nor do I believe that our clergy should lead or take part in such gatherings under whatever auspices" (J.A. Pike, Pastoral Letter regarding Speaking in Tongues" in "Pastoral Psychology", 1964.V).

Buvo atvejų, kada pastoriai dėl savo užsispyrimo platinti neo-pentekostalizmą buvo priversti atsakyti iš pareigų. Kiti pasiliko savo vietose ir tęsia neo-pentekostalizmo mokslą bei praktikas toliau. Suskaitoma, kad neo-pentekostalistų pastorių yra apie 1700. Jų apie 700 yra episkopai, o 1900 kitų sektų.

Tačiau tarp pirminių ir neo-pentekostalistų ryšys visiškai nenutrūko. Tuo ryšiu yra 1953 D. Shakarian įsteigtas "Full Gospel Business Men's Fellowship International". Tai klubas panašus į Rotary, kuriam priklauso tik pasauliečiai. Ši organizacija laikosi biznierių konvencijų technikos ir propaguoja pentekostalizmą tarp aukštos klasės prekybininkų, ekonomistų ir yra tipiška pirminio pobūdžio pentekostalistų organizacija. Jai gali priklausyti visi krikščionys ir dalyvauti jų mitinguose, kurie vyksta ištaiginguose viešbučiuose ar panašiose konvencijų vietose. Tokie mitingai yra tipiškas pentekostalizmo sekimas su maldomis, giesmėmis ir charizmų praktika. Po

mitingo tie, kurie nori gauti "Šv. Dvasios krikštą", yra pakviečiami į atskirą kambarį, kur tęsiamos maldos ir jau gavusieji "Šv. Dvasios krikštą" deda rankas ant kandidatų galvų, kad ir jie būtų "pakrikštyti Šv. Dvasia".

3. Katalikai pentekostalistai. Neo-pentekostalistai buvo tiltas per bedugnę, skyręs pirminius pentekostalistus nuo katalikų. O katalikų pentekostalistų pradžia tokia.

Pasiskaitę porą knygų apie neo-pentekostalistų sąjūdį (John Sherill, They Speak with other Tongues ir David Wilkerson, The Cross and the Switchblade) keturi Duquesne universiteto profesoriai pasauliečiai 1966 pradėjo lankyti protestantų neo-pentekostalistų sueigas Pittsburgho priemiestyje, norėdami pasimokyti, kaip gaunamas "Šv. Dvasios krikštas". Po kelių seansų du tų profesorių prašė sueigos dalyvių, kad melsųsi už juos ir dėtų rankas ant jų galvų. Kai tai buvo padaryta, juodu pajuto tipišką pentekostalistų išgyvenimą ir pradėjo "kalbėti kalbomis", — reiškia gavo "Šv. Dvasios krikštą". Dabar juodu pradėjo organizuoti pentekostalistų profesorių ir studentų grupes Duquesne universitete. Ir čia sąjūdis pasiekė Notre Dame ir kitus universitetus, parapijas, vienuolynus (ypač moterų) visoje Amerikoje. Taip susidarė "Catholic Pentecostal Movement", dažniau vadinamas "Catholic Charismatic Renewal".

Kaip matome, šis katalikų tarpe atsiradęs naujas sąjūdis savo šaknis turi protestantų pentekostalistų aplinkoje ir jo pradžia nėra tokia savaiminga, vien Šv. Dvasios inspiruota. Kaip ten bebūtų dėl jo kilmės, pentekostalistai katalikai greitai plinta. Kai 1967 metiniame suvažiavime buvo tik 90 atstovų, 1971 į penktąjį metinį suvažiavimą Notre Dame susirinko jau apie 4000 registruotų dalyvių, kurių ketvirtadalį sudarė kunigai ir vienuoliai-vienuolės iš Amerikos, Kanados ir kitų kraštų. O 1973 birželio 1-3 suvažiavimo dalyvių buvo virš 20,000, jų tarpe apie 700 kunigų, keli vyskupai ir vienas kardinolas (Suenens).

(Bus daugiau)

TAUPI ŠEIMININKĖ

Spaudai paruošė dipl. agr. I. Sinkevičiūtė.

41

Malta kepenėlių kepsnelis

Paukščio kepenėles perpiauti ir 1 — 2 val. pamirkyti piene. Užkaitinti vieną stiklinę pieno ir, įdėjus kepenėles, pakaitinti 10 min. Išėmus gerai sutrinti. Dėti vieną kiaušinio trynį, 2 šaukštus džiovėselių, 3-4 šaukštus pieno, truputį miltų, šaukštą lydyto sviesto; visa tai gerai ištrinti iki purumo. Dėti išplaktą kiaušinio baltymą ir lengvai išmaišyti. Mažą formelę ištepti sviestu, išbarstyti džiovėseliais, sudėti pagamintą masę ir nekarštoje (350) krosnyje kepti 5 min.

Iš tokios masės galima kepti ir kepenėlių maltinukus.

Jei šis valgis gaminamas suaugusiam žmogui, įdedama truputį pipirų ir paspirtintų svogūnų; kepana paukščio riebaluose. Greitas būdas. Vienas kepenėles perpiauti išilgai pusiau, lengvai peiliu truputį pamušti, pabarstyti druska, džiovėseliais ir karštuose riebaluose abipus trumpai apkepti.

Įdarytas žąsies kaklas

1 žąsies kaklas,
1 stiklinė miežinių kruopų,
1 kepenėlė, skilvys,
0,5 svogūno, žąsies riebalų,
1 šaukštas džiovėselių, pipirų, druskos.

Į numautą žąsies kaklo odą prikimšti miežinių kruopų įdaro, ir, abu galus užsiuvus, ištroškinti arba iškepti.

Nenuipautą žąsies kaklą taip pat galima įdaryti. Tuo atveju per padarytą gūžyje piūvį atkirsti kaklo kaulą ir jį išimti. Kaklo odą ir gūžį prikimšti įdaro ir kepti kartu su žąsimi.

Duodant į stalą, žąsies kaklą supiaustyti griežinėliais ir užpilti kepsnio sultimis.

Įdarui skirtas miežines kruopas užplikyti riebiu sultiniu ar karštu vandeniu, kad išbrinktų. Po to pridėti smulkiai supiaustytas paspirtintas kepenėles, skilvį, svogūną, žąsies riebalus, pipirų ir druskos. Visą gerai išsukti, atskiesti sultiniu, kad masė nebūtų kieta, ir sukrėsti į žąsies kaklą.

Vietoje miežinių kruopų įdaro, žąsies kaklą galima įdaryti tarkuotų bulvių įdaru.

Sutarkuoti 3-4 nuvalytas žalias bulves, pridėti spirtintų žąsies riebaluose svogūnų, druskos ir išmaišyti.

LAUKINIAI PAUKŠČIAI

Laukiniai paukščiai skirstomi į stambiuosius ir smulkiuosius. Prie stambiųjų priskiriama laukinės žąsys, antys, kurtiniai, teterviniai, kurapkos ir jerubės. Prie smulkiųjų — tilvikai, slankos, putpelės ir kt.

Laukinių paukščių mėsa yra tamsesnė ir liesesnė, negu naminių, bet ji turi daugiau ekstraktiviųjų medžiagų. Kad mėsa būtų skanesnė, nušautą neišvalytą paukštį reikia 1 — 2 dienas palaikyti šaltoje vietoje.

Laukinių paukščių mėsa skaniausia yra kepta. Smulkūs laukiniai paukščiai kepami uždengtuose induose, nes tada jų mėsa būna sultingesnė ir kvapesnė. Smulkūs paukščius prieš kepimą galima suvynioti į ploną atpiautų šviežių lašinių griežinius, arba krūtinės ir šlaunelių raumenis prismaigstyti lašinių gabalėliais. Prieš prismaigstant, paukštį reikia trumpam pamerkti į karštą vandenį.

Paruoštą kepinį antį įtrinti druska ir, supiausčius gabalais, apkepinti svieste arba nepiaustytą kepti krosnyje, kol gražiai pagels. Tada sudėti visus prieskonius ir apvirtus baravykus, įpilti stiklinę sultinio, pridėti grietinės ir uždengta inde troškinti krosnyje. Galima troškinti nededant grybų ir grietinės.

Troškinta laukinė antis arba žąsis

1 laukinė antis arba žąsis,
6 kvepantieji pipirai,
6 kartieji pipirai,
0,5 šaukštelio mairūnų,
2 svogūnai, druskos,
1 šaukštas sviesto,
5 džiovinti baravykai,
1 stiklinė grietinės, sultinio.

Duoti į stalą su virtais skryliukais, juos užpylus sviestu ir pabarsčius tarkuotu sūriu. Atskirai duoti šviežių kopūstų salotas, marinuotus vaisius, keptus ar raugintus obuolius.

Tokių pat būdu troškinti ir laukinę žąsį.

Kepta laukinė antis arba žąsis

Nuvalytą, ir gerai išplautą antį nusausinti, įtrinti druska, grūstais pipirais, tarkuotu muskato riešutu, kmynais, smulkiai supiaustytais petražolių lapeliais ir palaikyti pusvalandį. Prieskoniai pašalina ne visai malonų specifinį kvapą.

Taip paruoštą antį kepti krosnyje, dažnai palaistant sultimi. Jei sulčių mažai, įpilti karšto vandens ar sultinio. Antis kepa apie vieną valandą.

Duoti į stalą su keptomis bulvėmis, troškintais kopūstais ar keptais obuoliais.

Kurapkos su grietine

Nuvalytas kurapkas panerti 1 minutę į verdantį vandenį, išėmus pasūdyti, krūtinės bei šlaunelių raumenis prismaigstyti lašinių gabaliukų ir apkepti svieste kol paviršius gražiai paraus. Tada dėti į keptuvą, pabarstyti prieskoninėmis daržovėmis, apvirtais grybais, užpilti 2 stiklines sultinio ir uždengta inde troškinti. Baigiant troškinti pridėti grietinės. Duoti į stalą su keptomis bulvėmis ir bruknių uogiene.

Galima duoti įvairios salotos su alyva.

Įdarytos kurapkos

3 kurapkos,
0,5 sv. geros veršienos,
1 svogūnas,
1 šaukštas džiovėselių,
2 tryniai, pipirų, druskos,
1 šaukštas miltų,
0,5 sv. sviesto, prieskoninių daržovių.

Veršieną sumalti mėsai malti mašinėle, sudėti svieste paspirtintus svogūnus, džiovėselius, pipirus, druską ir viską gerai suminkyti. Ta vientisa masė prikimšti kurapkas. Užsiuvus aptepinti sviestu ir sudėjus į indą apkepti. Kai pasidarys rausvos, įpilti stiklinę karšto sultinio ar vandens, pabarstyti prieskoninėmis daržovėmis ir uždengus troškinti apie 30 min. Kurapkas padalinti išilgai pusiau, prieskonius išimti, sudėti miltus ir užvirinti. Duoti į stalą su keptomis bulvėmis, užpiltomis padažu. Kas nemėgsta padažo, užpilti lydytu sviestu.

(Pus daugiau)

BRONYS RAILA — NETIPIŠKAS LIETUVIS

Kalba, pasakytą Kultūros Židinyje New Yorke vykusioje Vaidžanto Kultūros Klubo popietėje, joje viešint rašytojui ir žurnalistui Broniui Railai.

LEONARDAS ŽITKEVIČIUS

Štai prieš akis knyga — Pagoda. Čia pat ir jos autorius — mūsų mielas svečias iš Kalifornijos Bronys Raila, netipiškas lietuvis rašytojas ir žurnalistas.

Jeigu taip, tai štai ir klausimas: koks gi lietuvis yra tipiškas? Atsakymą išpešu maždaug iš vidurio šios knygos. Autoriaus žodžiais tariant, „tipiško lietuvi“ sąvoka „istorijos tarpsniuose yra didžiai kintanti norma. Tos sąvokos turinį gali gale nustatyti ne tik praeities, bet ir dabarties, o vėliau ir ateities „tipingas lietuvis“. Deja, tas tipiškas lietuvis ne visuomet buvo būtinai tik geras, taurus, narsus, stiprus, savo tautai ištikimas, pasiryžęs mirti už jos laisvę, aukotis tautinei bendruomenei ir t.t. Būta ilgų nuopolių, išsigimimų, klaidinėjimų ir mizerijos laikotarpių. Amerikoje pvz. „tipiškas“, t.y. skaičiumi gausiausias ir būdingiausias lietuvis žlunga ir nuskęsta svetimosi maršė, o lieka tik pavieniai individualistai. labai „netipiški“...“

Be jokios abejonės, pavienis individualistas, labai netipiškas lietuvis Amerikoje yra ir Bronys Raila. Tam teigimui patvirtinti cituoju išpešą iš knygos pradžios: „Aš praradau marias laiko, visus laisvalaikius ir daug energijos, nespėjęs ir raidiškai negalėjęs ekonomiškai žydingios Amerikos laikotarpiu gausiau medžiagiškai aprūpinti šeimą ir savo artėjantį poilsį. Tokie dalykai man nerūpėjo, net ir ne visi draugai teigiamai vertino mano pamišimą.“

Mano įsitikinimu, tas pamišimas vertintinas teigiamai. Tai įrodo jo šešios knygos, paleistos į pasaulį jau gyvenant Amerikoje. Jų sąrašas: Tamsiausia prieš aušrą (1960), Iš paskendusio pasaulio (1962), Laumių juosta (1966), Vermės ir verpetai (1970), Dialogas su lietuviu (1970) ir šioji (šiomet išleisti) Pagoda (Akimirksnių kronikos 4, pirma dalis, Nidos Knugų Klubo leidinys, viršelio dailininkas — Kostas Jezerskas, 432 psl., kaina 5 dol.).

Šių knygų autorius išėjo į literatūrinę viešumą jau labai seniai, daugiau negu prieš keturiasdešimt metų, būdamas dar labai labai jaunas. Prisimenam jį kaip Remarque vertėją, bet labiausiai kaip poetą, paleidusį į pasaulį savo eilių rinkinį — Barbaras rėkia. Prisimenam jo posmus, kaip šis (cituoju, ne visai tiksliai, iš atminties):

Ekspresas internacionalinis
Iš tolo atbliauna
Ir margą šunį, šunį nacionalinį
I du gabalus piauna.

Arba šis:
Pasauli, bulvėm penimas,
Tau švinta naujas, nuostabus
gyvenimas.

Tai geri posmai, nes blogų nebūtų galima atminti išnešioti beveik visą pusę šimto metų.

Poetas Bronys Raila tada buvo vadinamojo „berno kulto“ atstovas; berno, demonstruojančio savo neprosytas kelnes (lietuvių literatūroje tai buvo nauja ir gražu).

Barbaras rėkia turėjo pasisekimą. Radosi ir daugiau poetų, norinčių rašyti panašiai, kaip Raila. Vienas jų, Antanas Virbickas, pasirodė su neblogu eilių rinkiniu — Bokštai iš toli. Jame šalia berno kulto pasireiškė dar ir mergos kultas (irgi gražu).

O dabar — Pagoda. Ką ji duoda? Į šį atsiktikinau pririmuotą klausimą tinkamai atsako čia cituojama išpeša iš Draugo dienašio Naujųjų leidinių skyriaus: „Vėl viena tų, šmaikščių stiliumi parašytų, spalvingųjų Bronio Railos knygų, kurių puslapiuose atsispindi mūsų kultūrinio, politinio ir visuomeninio gyvenimo vingių vingeliai ir juos vingiuojančių žmonių škieai bei portretai. Tai gyvoji dabarties ir netolimos praeities istorija, kurią skaitant, nei miegas, nei nuobodulys neima.“

Paskutiniai citatos žodžiai nusako ir mano paties kriterijų: knyga yra gera, jei ji nėra nuobodi. O Railos knyga yra net įdomi. Dėl to ji yra tikra pagoda skaitytojui, nors ir turinti pesimistinių minčių.

Knyga pradeda įžanga — Rašau skaitytojam. Toliau yra šie skyriai: EPOCHOS pakopom, (Tušti?) ginčai, Tarp sodžiaus ir miesto, Kritika ir laikas, Žmonės ir pėdsakai. Į skyrius įtelpinta vienas mažiau, kitur daugiau straipsnių.

Straipsniai rašyti 1950-1972 metų laikotarpy. Daugelis jų turėtų būti jau pasenę, neaktualūs. Tačiau taip nėra. Raila nesensta. Kodėl? Atsakymas paprastas: moka rašyti.

Su daugeliu Railos minčių skaitytojui tenka sutikti. Bet jų esama ir tokių, su kuriomis kai kurie skaitytojai nesutiks. Aš, pavyzdžiui, negaliu sutikti su šioj knygoj randamu rašytojų Liūnės Janušytės ir Stasio Anglickio literatūrinio nužeminimu.

Nenagrinėdamas straipsnių

tematikos, noriu čia sužymėti keltą savo ispūdžių knygą beskaitant.

„Katedros aikštė Vilniuje gali būti gražiausia pasaulyje — jeigu ją mylėsi ir tuo tikėsi“, sako autorius ir tuoj pat priduria, kad jam gražiausias pasaulyje miškas esąs Rozalimo pušynas. Paskaitai ir stebiesi, kad jam, daug mėtytam ir vėtytam, taip arti prie širdies Rozalimas. Ir ta Daugyvenė, prie kurios gyvenęs ir poetas Henrikas Radauskas, kurio poezijoje negirdėti jos ajarų šlamėjimo... Tai Aukštaitija. Bet Radauskas — ne aukštaitiškas poetas. Ir ne žemaitiškas. Universalus. Taip mąstau skaitydamas šią knygą vietą ir tuoj prisimenu tris neuniversalius, tipiškai aukštaitiškus šio šimtmečio poetus: Antaną Miškinį, Alfonsą Keliuotį, Praną Kozulį. Tik tuos tris. Daugiau nesusirandu. Kiti, nors ir aukštaitčiai, nėra tipiškai aukštaitiški.

„Nedera mum būti per rimtiems šiais nerimtais laikais“, sako autorius kitoj vietoj. Sutinku ir nenoriu būti labai rimtas. O kad laikai nerimti, visai aišku jau iš tos vienos „detentės“, taip dažnai vartojamo prasmingo žodžio, vedančio Ameriką į beprasmybę. Tik ne visai man aišku, kodėl autorius vienoj šios knygos vietoj lyg ir pasmerkia „komikus“ (atseit, Mickey Mouse). Aš juos mėgstu ir skaitau, kasdien vis labiau toldamas nuo politikos.

Įdomu palyginti Bronį Railą su jo vienamečiū jaunystės draugu Petru Cvirką, apie kurį šioj knygoj rašoma. Cvirkai (jau mirusiam) Vilniuje pastatytas didelis paminklas. Ir tenka sutikti su autorium: „Man gaila skulptoriaus ir jo sumaudoto granito. Tėvynės laisvę spaudžiusiam ir išdavusiam paminklas stovės“

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ SIDABRINĖ SUKAKTIS

1949 prieš pačias Kalėdas šventės Toronte, Kanadoj, pasirodė pirmutinis Tėviškės Žiburių savaitraščio numeris. Jį leido ir tebeleidžia Kanados lietuvių katalikų draugija Žiburiai. Pirmuoju redaktorium buvo a.a. prof. dr. Adolfas Šapoka, miręs 1961 kovo 9.

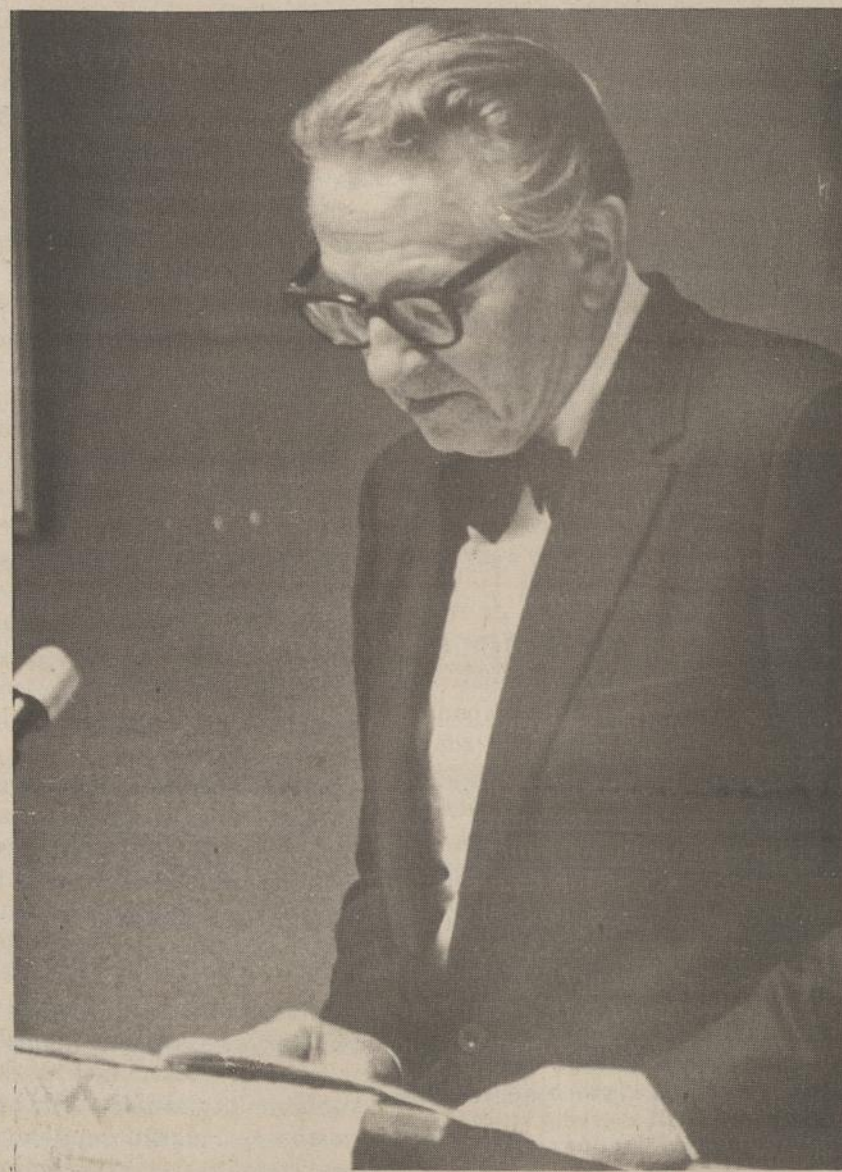
Šių metų Tėviškės Žiburių Nr. 40 (spalio 24) yra jubiliejinis numeris. Jame savo ispūdžius su skaitytojais pasidalina buvę ir esą to laikraščio kūrėjai bei darbuotojai — A. Rinkūnas, B. Sakalas, Pr. Alšėnas ir kiti.

Spalio 27, sekmadienio popietės metu, Anapilio sodybos patalpose Tėviškės Žiburiai minėjo savo sidabrinę 25-erių metų sukaktį.

Iškilmes vedė buvęs Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas dr. Silvestras Čepas. Minėję dalykai talkino Gabija Juozapavičiūtė.

Iškilnių invokaciją atliko Anapilio parapijos klebonas kun. P. Azubalis. Po jo trumpą žodį tarė vienas iš Tėviškės Žiburių organizatorių — B. Sakalas. Savo kalboj trumpai paminėjo 1949 vykusį Kanados lietuvių suvažiavimą Montrealy, iškilsius nesklaidumus ir suvažiavimo skilimą; tai ir privedė prie antrojo savaitraščio Kanadoj kūrimo.

Po to kalbėjo dabartinis redaktorius kun. dr. P. Gaida. Jis dėkojo visiem savaitraščio rėmėjams, spausdinties darbuotojams, korespondentams ir skaitytojams. Tik dėka jų savaitraštis gyvoja ir klesti. Šiandieną okupuota Lietuva yra dideliu kalėjimu mūsų tautai, gi mum, išeiviam, dideliu ilgesiu. Tėviškės Žiburiai neturi tikslu auginti piktžolių. Jų tikslas aptamauti kiekvieną lietuvi. Savaitraščio ateitis esanti viltinga. Pragyvenom 25-rius metus, susilauksim ir auksinio jubiliejaus, gal ir deimantinio ir net šimtmetinio. Išreiškė padėką pirmajam redaktoriui a.a. dr. A. Šapokai už suteiktą pavadinimą ir savaitraščių, o kun. P. Azubaliui už duotą ir duodamą pastogę. Padėkojo Stasiui Jagėlai už 1000 dol. auką.

Bronys Raila kalba Vaidžanto klube New Yorke.

ten tik to, kol ji saugos užgrobtą policiją ir kariuomenę. Nė dienos ilgiau!“ Mūsų svečias Bronys Raila, kurio seniai nebėbūtų buvę gyvo, jei būtų jį pagrobę užgrobtikai, savo raštais pasistatė sau kitokią paminklą — netipiško lietuvių patrioto.

Tegyvuoją Bronys! Tegyvuoją ir jo miela žmona Daneta, kuriai jis paskyrė ir šią knygą, „per daugelį metų austą darbą“!

Atsiųsta paminėti

Vincas Jonikas — SKAM-BUTIS. Eilės mokslo metams. Autoriaus leidinys. Tiražas 500 egzempliorių. Spausdino salezietų spaustuė Romoje 1974 metais. Kietais viršelais. 72 psl. Kaina 2 dol. Gaunama pas autorį, 102-15 91 Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418.

Autorius — žinomas poetas, į viešumą išėjęs 1947 Vokietijoje savo eilių rinkiniu „Trys margi laiškeliai“. Vėliau paskelbė ir daugiau rinkinių, taip pat ir savo poezijos rinktinę „Lydeju viešnią vėtroje“. Kritikų buvo priimtas nevienodai, bet ir griežtieji rado jo poezijoje vertingų posmų.

Rašė ir eiles vaikams. Iš tokių eilių yra sudarytas ir šis rinkinys. Lyginant jį su „nevaikiškais“ rinkiniais, šis negali su anais konkuruoti. Dažniausiai čia tik moralai, kartais dirbtiniai ir nesklaidūs, net ir nevaikiški. Geriausias posmas, nors ir nevaikiškas, yra šis:

Pasakysiu, gal patiks:
Jei bėda tave ištiks,
Iš draugų tik vienas liks,
Ir tas pats būsi pats.

Marija Saulaitė — ŠEŠTOJI DIENA. Poezija. Dedikuota Vilniui. Viršelis ir aplankas dail. Alfredo Stanevičiaus. Aplankas — autorės atvaizdas. 80 psl. Kaina 3 dol.

Tai ketvirtoji autorės poezijos knyga. Kitos: Kai mes nutylam (1967), Viena saulė danguje (1971), And You (1972).

Stiprios minties, neklasikiniu ritmu sklindžiai sueiliuota poezija. Tai gali paliudyti ši citata:

Baltos mėnesienos nepriėjo: neužauginome naktų.
Miegas be sapno nesaldus, kaip nesaldus ir sapnas be nakties.

Trumpuose eilėraštukuose į skaitytoją subtiliai prabyla tai, kas juose neišsakyta. Galima sutikti su autore (citata iš knygos aplanko):

Eilėraščiuose, šalia pačių žodžių, prasmės turi tyla,
tai, kas išleista,
nutrauktos eilutės,
neužbaigta mintis.
Nes taip yra ir gyvenime.

Mening programos dalį atliko solistė Danutė Stankaitytė iš Chicago ir Draugo redaktorius rašytojas Aloyzas Baronas. Dainomis bei humoristiniais eilėraščiais jie linksmo torontiešius apie valandą.

Iškilmes uždarė Žiburių d-jos pirm. Bražiukas.

Iškilmėse dalyvavo apie 350 svečių.

A.L.S.

RAŠYTOJAI IR KNYGOS

— Rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė savo kūrybą gruodžio 7 skaitys Los Angeles mieste LFB sambūrio organizuojamame literatūros vakare. Ta pačia proga aplankys ir San Francisco lietuvių ir skaitys savo kūrybą LB apylinkės organizuojamame literatūros vakare. Rašytoja taip pat yra pakviesta ir sutiko pakalbėti Los Angeles liutuanistinės mokyklos mokiniams ir moksleivių ateitininkų kuopai.

— Rašytojas Aloyzas Baronas skaitys savo poeziją Toronte, Kanadoj, lapkričio 30 įvyksiančiame Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimo bankete.

— V. Kudirkos Viršininkai, satyrinė drama, bus suvaidinta lapkričio 23 Rochester, N.Y., Sv. Jurgio lietuvių parapijos salėj. Režisuoja Andrius Cieminis.

— Mariaus Katiliškio apsakymų knyga „Apsakymai“ spausdintuvė jau surinkta. Knygą žadama išleisti dar šiais metais. Keliolikos apsakymų knygą leidžia Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas.

Petro Jurgėlos parašyta „Lietuviškoji skautija“ pradėta rinkti pranciskų spaustuėje. Veikalas bus didelis ir turės apie 200-700 nuotraukų. Knygą leidžia LSS pirmija, visais leidimo reikalais rūpinasi A. Samušis.

— Rašytoja Alė Rūta-Arbienė, Santa Monica, Calif., kviečiama LB Vakarų apygardos valdybos, sutiko sudaryti kultūrinį pašnekesių komisiją viešiem kolektyviniam pašnekesiam lietuviškais klausimais organizuoti. Komisijos pirmininkė kitus narius kviesis iš abiejų LB apylinkių.

— Dr. Henrikas Lukaševičius, New Haven, Conn., pirmasis lietuviškojo Vilniaus universiteto teisės mokslų daktaras, žinomas spaudos darbuotojas, ilgąmetis skautų organizacijos veikėjas, paruošė spaudai naują knygą „Pasaulis, kuriame gyvenau“. Knygą leidžia Akademienės skautijos leidykla.

— Literatūros vakarą Cleveland, Ohio, vasario 1 rengia moksleiviai ir studentai ateitininkai.

ANATOLIJAUS KAIRIO NAUJAS VEIKALAS

KARŪNA

Istorinė drama — poema iš Mindaugo laikų — nuo 1237 iki 1268 metų — parašyta eiluota kalba ir susideda iš trijų savaimingų dalių.

Pirmoji dalis — Karūnos pavasaris, 3 v. legenda, vaizduoja Mindaugo kovas į karūną. Antroji dalis — Karūnos žiedai, 3 v. drama, apima krikšto, karūnacijos ir jau suvienytos valstybės problemas. Trečioji — Karūnos vaisiai, 3 v. tragedija, sprendžia Mindaugo mirties, o kartu ir Lietuvos tragediją.

Viso KARŪNOJE yra 9 veiksmų, 27 paveikslai, prologas ir epilogas, 318 puslapių, kietais viršelais, didelio formato, meniškai iliustruota ir gražiai išleista. KARŪNA tinka vaidinti, skaityti, deklamuoti mokyklose, parengimuose, minėjimuose, graži, taisyklinga ir vaizdi kalba. Tai vertinga dovana švenčių, vardadienių, gimtadienių, mokyklos baigimo ar bet kuria kita proga savo vaikam, antkam ar draugam, lietuviško teatro darbuotojam.

KARŪNĄ išleido knygų leidykla DIALOGAS. Kaina \$6.50 su persiuntimu. Galima gauti DRAUGE, DARBININKE, KELEIVYJE, MARGINIUOSE, VAZNELIŲ PREKYBOJE, TERROJE, įvairiuose spaudos kioskuose ir pas platintojus, arba užsisakyti tiesiai iš leidyklos tokiu adresu: Leidykla DIALOGAS, 8457 S. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60652.

Trečiajame JAV ir Kanados teatro festivaly bus suvaidinti šie dramų veikalai:

Anatolijaus Kairio trijų veiksmų futeresa „Mano senelis“ lapkričio 27, trečiadienį, 8 val. vak. Režisuoja Darius Lapinskas.

Vinco Kudirkos šešių paveikslų satyra „Viršininkai“ lapkričio 29, penktadienį, 8 val. vak. Scenai pritaikė Jurgis Jankus. Režisuoja Andrius Cieminis.

Vaidina Rochesterio Jaunimo Teatras.

Vytauto Alanto trijų veiksmų komedija „Šiapus uždangos“ lapkričio 30, šeštadienį, 8 val. vak. Režisuoja Elena Dauguvietė-Kudabienė.

Vaidina Hamiltono dramos grupė Aukuras.

Jurgio Gliados trijų veiksmų drama „Naktis“ gruodžio 1, sekmadienį, 2 val. po pietų. Režisuoja Dalila Mackialienė.

Vaidina Los Angeles Dramos Sambūris.

Visi veikalai bus vaidinami Chicagoj, Jaunimo Centro salėj, 5620 So. Claremont Avenue.

Žymenų vakaras įvyks toj pačioj salėj gruodžio 1, sekmadienį, 6 val. vak. Programoj: režisierių pagerbimas, aktorių pristatymas, žymenų įteikimas, meninė dalis, vaišės, muzika ir kt. — JAV LB Kultūros Tarybos inf.

Nuotr.

A. Noreikos

Anatolijus Kairys, LB Kultūros tarybos pirmininkas, teatro festivalių organizatorius ir judintojas. Nuotr. A. Noreikos

Žurnalistai spaudos konferencijoje. Kairėje Tėv. K. Bučmys, ranka pasirėmusi Jūratė Kazickaitė.

Pokalbyje su žurnalistais. 7 TV kanalo atstovė (d.), kairėje Jūratė Kazickaitė verčia Simo atsakymą. Už Simo neatpažintas žurnalistas.

Žurnalistai klausinėjo Simą Kudirką prie autobuso, kai jie važiuo iš Waldorf Astoria viešbučio aplankyti Angelų Karalienės parapijos bažnyčios.

Prie Angelų Karalienės parapijos bažnyčios durų filmuotojai, žurnalistai. Ties viduriu baltu paltu Genė Kudirkienė, jos dešinėje matosi Evalduko galva ir Lolitos nugara (su megztuku), kairėje Marija Šulskienė, Simas Kudirka, Romas Kezys, kleb. kun. A. Petrauskas, toliau kun. A. Račkauskas.

SIMAS KUDIRKA NEW YORKE

(atkelta iš 2 psl.)

čiuos, kaip išėjęs iš pragaro ir papuolęs į saulėtą dieną. Nenoriu sutirštinti spalvų. Viena aišku, — tuos, kurie liko kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose, reikia gelbėti visom išgalėm. Reikia kovoti visiems. Reikia prašyti Kūrėjo pagalbos, kad pergalė būtų mūsų pusėje.

— Ar koncentracijos stovyklose žinoma apie Solženicyno knygą?

— Žinoma.

— Ar reikėjo ką pasirašyti išvykstant?

— Prieš išduodant išvažiavimo vizą, gavau blanką, kur reikėjo pasirašyti, kad laikysiuos kai kurių paragrafų, tarp jų buvo, — kad nešmeišiu Sovietų Sąjungos. Aš sakau tik tiesą ir nemeluojau.

Vienas iš spaudos konferencijos dalyvių, atrodo, kad baltietis, paklausė apie Baltijos kraštus. Simas Kudirka taip atsa-

Visos nuotraukos V. Maželio

kė: — Lietuva, Latvija, Estija yra sudėjusios už laisvę didesnes aukas nei kitos pavergtos tautos, kiti pavergti kraštai. Mūsų nedaug, mes mirštame, gelbėkite mus!

Po konferencijos

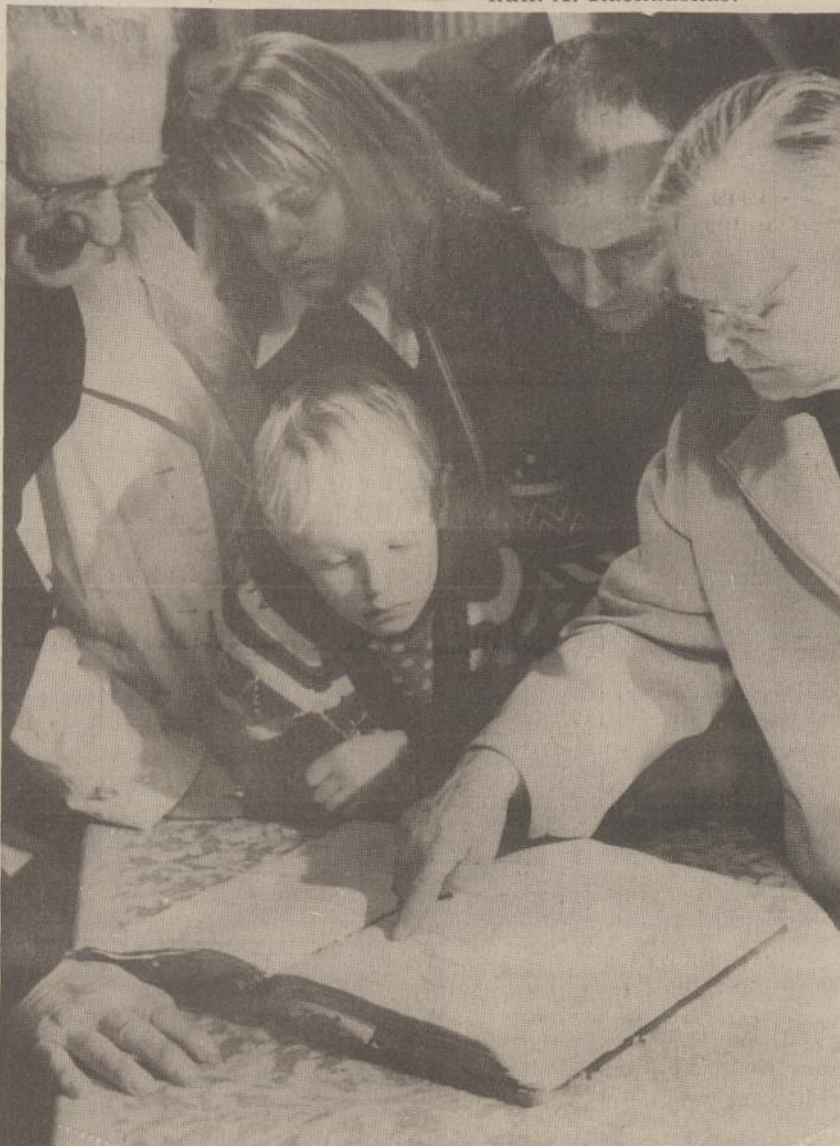
Po konferencijos atskirai dar pasikalbėjo ir konferencijos dalyviai, radijo stotys užsirašė jo pranešimus. Radio Liberty korespondentam kalbėjo rusiškai, amerikiečių stočiai kalbėjo per vertėją.

Tuoju buvo suorganizuota kelionė į Angelų Karalienės parapijos bažnyčią, Brooklyne, kur buvo krikštyta Marija Šulskienė. Buvo specialus autobusas ir nuvežė visus korespondentus.

Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje

Čia buvo du svarbūs momentai. Klebonas kun. A. Petrauskas parodė metrikų knygas, kur įrašyta, kad čia pakrikštyta Marija Šulskienė.

Šis įrašas buvo pagrindinis argumentas visoje byloje, ir Marija Šulskienė, rami ir išmintinga

Angelų Karalienės parapijos klebonijoje žiūri į metrikų knygą, kur įrašyta Kudirkos motinos krikštas. Kairėje klebonas kun. A. Petrauskas, Genė Kudirkienė (matosi tik jos ranka), dukra Lolita, sūnus Evaldas, Simas Kudirka ir Marija Šulskienė, motina.

moteris, susijaudinusi sušuko:

— O Dieve, kas galėjo tikėti, kad ši metrika sūnų išgelbės iš kalėjimo?

Po to bažnyčioje Simas Kudirka uždegė žvakeles, visi buvo suklaupę prie altoriaus grotelių. Visą šią ceremoniją nufilmavo televizijos stočių atstovai.

Iš čia dar visi važiuo į Jungtines Tautas, iš lauko pažiūrėjo į didžiulius pastatus. Paskui visi grįžo atgal į Waldorf Astoria viešbutį, iš kur spaudos atstovai išsiskirstė.

Televizijoje

Tą patį vakarą visi pagrindiniai New Yorko kanalai parodė Simą Kudirką spaudos konferencijoje, mieste, Angelų Karalienės bažnyčioj. Labai gražiai ir patraukliai perdavė 2-ras kanalas. Aprašė įvykius visi New Yorke išeiną dienraščiai. Tiksliausiai aprašė New York Times.

Simas Kudirka Angelų Karalienės bažnyčioje uždega padėkos votyvinę lemputę.

Simas Kudirka ir latvis Robertas Brieze, kuris matė, kaip Vigilant laive buvo išduotas Simas. Jis pirmas ir iškėlė visą išdavimo reikalą.

Visi keleiviai prie grotelių Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje. Iš k. M. Šulskienė, G. Kudirkienė, S. Kudirka ir jų vaikai Evaldas ir Lolita. Juos šventu vandeniu pašlaksto kun. A. Petrauskas, tos parapijos klebonas.

LABIAU SUSIRŪPINTI GIEDOJIMAIŠ

K. SENKUS

Daugiau ar mažiau giedama ir dainuojama visose tautose. Palinkimas giedoti ar dainuoti, galima sakyti, yra žmonių prigimtyje. Giedoti, dainuoti, muzikuoti yra kūrybingo džiaugsmo ženklai. "Palaiminta (laiminga) tauta, kuri moka džiūgauti; jos vaikai vaikščioja, Viešpatie, tavo veido šviesoje" (Ps. 88,16). Iš tikrųjų laiminga tauta, kuri moka giedoti ir dainuoti. Ji tuo liudija apie savo turimą gaivalingumą, gyvybinį veržlumą ir kūrybinį sugebėjimą.

Senovėje lietuviai, kaip žinome, giedodami meldėsi, garbino Dievą ir kartu mokėsi lietuviškai skaityti. Kantičkos, anuometinės giesmių knygos, turėjo būti išleistos labai daug kartų, kad patenkintų norinčius giedoti. Senoji tradicija reiškė, kad galima arba reikia giedoti kiekvieną progą. Kiekvienos apeigos, kur tik susirenka grupelė ar daugiau žmonių, yra susiejamos su giesmėmis, ir stengiamasi giedoti. Šita tradicija gyva ir dabartinėje Lietuvoje. Apie tenai vartojamų giesmių gausą aiškiai kalba "Liturginis maldynas" (Vilnius-Kaunas 1968). Jame, šalia daugelio maldų, yra 200 su viršum giesmių tekstų. Su juo reikėtų mums išsamiau susipažinti. Dabartinėje Lietuvoje žmonių giedama ne kelios ir vis tos pačios giesmės, bet atskiroms apeigoms priderintos, kiekvienai progai parinktos. Tai reiškia, tenai žmonių giedojimai seka arba papildo liturginę mintį, savo melodijomis arba muzika sušildina kiekvienas apeigas, viešas bažnytnines arba grynai lietuviškai liaudiškas.

Lietuvoje giedojimas yra ne tiek "pasirodymas", bet tikra malda, esminė lietuvių apeigų dalis.

Žinome gerai, kad lietuviai gieda ir svetur, išeivijoje. Bet jų giedojimas apsiriboja mažu giesmių skaičiumi (4-6). Jas gieda visur ir kiekviena progą tas pačias. Daugelis jas taip "įsimylejo", kad be jų nebesijaučia gerai...

"Bad Godesberge taip gražiai sugiedoj" — neseniai gyrėsi vienas lietuvių moterų suvažiavimo dalyvis. Tenai "pamaldų metu skambėjo lietuviškos šventos giesmės: Pulkim ant kelių, Prieš Tavo altorių, Marija, Marija ir kitos" — taip ano dalyvio susižavėjimą patvirtino K. Šim. reportažas, išspausdintas Europos Lietuvoje, Nr. 39, 4 pusl. Reportažuose apie kitus suvažiavimus, kur prisimenamas giedojimas, galime skaityti tą patį. Gi lietuviai reporteriai, kurie tokį giedojimą laiko jau visiems žinomu dalyku ir kuriems įgriso tai kartoti, praeina tytomis net pro pačias pamaldas.

Dėlei šitos išeivių "tradicijos" kunigas K. Senkus eilę kartų patyrė ir mažiau malonių situacijų, kai jis — rengėjų prašytas — stengėsi į "standartinį" giedojimo repertuarą įtraukti ir vieną kitą naują giesmę. Čia galima suminėti Liet. Studijų Savaitės Europoje ir V. Vokietijos lietuvių katalikų, kunigų ir pasauliškų, suvažiavimus. Apie tokį "standartinį" giesmių repertuarą liudija kun. K. Puzevičius Darbininke, 1974, Nr. 39, 4 pusl. Yra ir daugiau liudininkų su atviromis akimis ir neužkimštomis ausimis.

"Kam gi čia tų naujų giesmių... Imkime žinomas įprastines!" — įtikinėja vienas "tradicionalistas". "Žmonės nori vėl išgirsti jų mėgstamiausias..." — argumentuoja panelė daktarė. "Naujos neskambės taip gražiai, kaip tradicinės..." — įtikinėja garsaus lietuvių giedojimo mėgėjas. Šitie ir kiti įrodinėjimai, žinome, turi šiek tiek pagrindo. Geriau bent šiek tiek giedoti, netu visuomet tylėti.

Kad lietuviai gieda ir nori giedoti, yra aiškus ženklas, kad jie dar gyvi. Tačiau turime būti sau patys teisingai kritiški. Kyla klausimas: Ar lietuviai išeiviai savo "tradiciniu" giedojimu neapsigauna? Gal jie gieda labiau "demonstruodami", pasirodydami prieš kitus, negu melsdamiesi? Čia prisimintini garsūs "bylių" koncertai bažnyčiose, kur triukšmas nustelbia nusiteikimą maldai.

Kad lietuviai gražiai — garsiai — gieda ir mėgsta taip giedoti, tai žino net kitataučiai. Pvz. vokiečiai iš pokariųjų laikų Vokietijoje, Tiubingene, Hanau ir kitur, tai prisimena gana gerai. Meno srityje kūrinių grožis, de ja, ima blukti ir jo vertė mažėja, kai tas pats kūrinys vartojamas nuolat, kur tinka ir kur netinka. Žinoma, jis turi būti vartojamas tenai, kur kito neturima ir nenorima be jo apsieiti, nes būtų lyg nejauku, netvarkoj...

Naujų giesmių nesimokant ir negiedant, pasidaroma nuobodžiais, ypač tenai, kur sekmadienis po sekmadienio kartojamas vis tos pačios, nes pajavirinti nėra kaip. Nereikia stebėtis, kad jaunoji karta arba ir inteligentijos atstovai, kurie dar eina iš vieno su savo tėvų tradicija, pagaliau ima bodėtis, nutyla ir visai nebegieda... nė tų "tradicinių".

Mažas giesmių skaičius kalba taip pat apie dvasišką kultūrinį suvargimą, nuskurdimą religinėje srityje. Dainų srityje tokio bado dar nematyti. Mažo skaičiaus giesmių giedojimas ir jų "iš peties traukimas", dar palaikomas tam tikro veržlumo arba noro "demonstruoti", negali būti labai geras, kai žiūrima į giesmę kaip maldą, kaip Dievo ir šventųjų, o ne savęs pačių garbinimą. Kai giedama tik save parodant, garbinamas ne Dievas.

Kai kas įsitikinęs tvirtina, kad daugiau giesmių nebereikia: "tradicinės" giesmės žinomos atmintinai, jos gražiai skamba, ir kunigai, vadovaujant liturgijos vykdytojai, patenkinti ir kitokių neberekalauja; o be to, "tradicinėms" giedoti nereikia nė pasiruošimo...

Paviršutiniškai žiūrint, tai gali atrodyti teisiybė. Nes kunigas, liturgijos vykdytojas arba atsakingas centrinis pamaldų vadovas, naujų giesmių neprašo, neiesko, nereikalauja; neretai jis giedojimo reikalu iš anksto nepasirūpina, su giedojimo vadovu nesitaria... Dažnas kunigas pats remia tokią "gražią tradiciją" giedoti žinomiausias giesmes, nežiūrint, ar jos tinka, ar ne. Senovėje "Pulkim ant kelių" giedavo iš tikrųjų suklaupe, parpuolę prieš Dievą ant kelių ir nusižeminę. O šandien šita giesmė "traukia" (gal būtų, išdi-

Baigiant Laisvės Žiburio radijo koncertą spalio 26 Kultūros Židinio salėje, Clevelando oktetas drauge dainuoja su New Yorko oktetu. Kairėje solistė Irena Grigaliūnaitė ir Clevelando vyrų oktetą vadovas Rytas Babickas. Nuotr. V. Maželio

NEW YORKE LANKĖSI CLEVELANDO OKTETAS

Laisvės Žiburio radijo valanda surengė koncertą spalio 26 Kultūros Židinyje. Programą atliko Clevelando vyrų oktetas ir solistė Irena Grigaliūnaitė. Akomponavo jų vadovas Rytas Babickas.

Oktetas yra daugiau pramoginės — lengvosios, arba estradinės, muzikos puoselėtojas. Ir šio koncerto programoje vyravo tokios dainos. Oktetas susidainavęs ir lankstus. Pradžioje ėjosi kiek nuobodokai, bet paskui išsilygino ir gavo savo tempą. Geriausiai praskambėjo bisui skirtos dainos, apie kreivą žmogelį, apie lietų.

Dainos, paimitos iš dabartinės estradinės Lietuvos muzikos, nuobodžios. Jos visos panašios, kažkuo nudažytos, žodžiai lyg būtų atėję iš senos gadynės, kažkaip ir muzika atsilikusi. Kai palygini tos pačios paskirties dainas, sukurtas amerikiečių muzikų, pamatai, koks didelis tų dviejų pasaulių skirtumas. Amerikiečių, apskritai vakariečių, sukurtoji muzika yra daug laisvesnė, individualesnė, labiau išbaigta, turi daug idomius tekstus. Tai ir koncerte tokių dainų klausytis nepabosta,

džiai) stovėdami, panašėdami į Evangelijos prilyginime minimą fariziejų.

Daugelyje vietų, kur nėra uoliaus vargonininko, vargiai įmanoma bent grupę žmonių išmokyti kitokių ar naujų giedojimų. Tenai reikėtų prisiminti ir pasiguosti, kad senoje Lietuvoje taip pat amžiais nebuvo kiekvienoje parapijoje vargonininkų, kaip ir šiandieninėje okupuotoje tėvynėje. Tačiau žmonės giedodavo kiekviename kaime, kiekvienoje pirkioje, kiekviena religinė proga. Todėl anuomet reikėję daugelio kantičkų, giesmių knygų. Žinoma, giedodavo, kaip kas mokėjo, kaip šiandien Lietuvoje gieda, nežiūrint visokių varžymų.

Kad lietuvių giedojimai vėl plačiai atgytų ir sužydėtų, reikia kunigų, vargonininkų, muzikų ir visų kitų glaudesnio bendradarbiavimo. Reikia, kad vadovaujantieji mūsų visuomenės asmenys į savo garbingą veiklą įplanuotų ir su giedojimais susižavėjimą. Reikia imti garsiau šaukti, negu vienas Vargonininkų-Muzikų Sąjungos narių būrelis pajėgia.

visur neša įvairumas. Tokio kūrybinio įvairumo pasigendi, kai klausai anų okupuotoj Lietuvoj kompozitorių sukurtų dainų.

Jie padainavo

Oktetas pradėjo J. Stankūno — Dainos kviesliu. Kaip sakėsi, šia daina pradeda visus savo koncertus. Toliau girdėjome: liaudies dainą, harm. J. Švedo — Anoj pusėj Nemunėlio, liaudies dainą, harm. K. Griauzdės — Alutis, liaudies daina, harm. J. Tallat-Kelpšos — Dainoj lilio čiūto, E. Balsio — Kariūno daina.

Su soliste Irena Grigaliūnaitė oktetas padainavo: B. Gorbulskio Meilės dainą iš filmo "Meilė ir skarda", M. Petrausko Gaudžia trimitai, A. Bražinsko — Žalioji banga. Su sol. A. Gyliaus — Raudonikio — Ištarak mano vardą; solo M. Motiejūnas, R. Bublys ir oktetas atliko T. Makacino — Pypkės dūmai, V. Bagdono — Žemaičių daina.

Po pertraukos girdėjome: D. D. Olivieri — Tik negrįžk, M. Noviko — Laivai (solo V. Ziedonis), vienas oktetas atliko: J. Lennon ir P. McCartney — Vakare, V. Youmans — Gėlės mėnesienoj iš "Flying down to Rio". Su soliste Irena Grigaliūnaitė — A. Jakavičiaus — paskutinis tango, M. Wilson — Lida Rose iš "The Music Man". Toliau: K. Weil — Kas praėjo, negrąžinsi, iš "The Three Penny Opera", F. Loewe — Maria iš "Paint Your Wagon" (solo V.

KENNEBUNKPORT, MAINE

Vasarotojų choras

Vasarotojų choras yra pasidaręs Kennebunkporto tradicija. Kas bent kartą yra dalyvavęs šiame chore arba buvęs koncerte, žino, kokia nuotaika susidaro vasarvietėj ir kaip šventadieniškai yra nusiteikę vasarotojai.

Šiomet koncertas įvyko rugpjūčio 13. Pavėluotai, atsižvelgiant į tradiciją, bet taip jau buvo. Choro dalyviai: buvo: sopranai — L. Jankauskienė iš Mountainside, N.J., Birutė Kožienė iš Libertyville, Ill., P. Milierienė iš Norwood, Mass., A. Staknienė iš Jamaica, N. Y., B. Stravinskienė iš Chicago, Ill., Danutė Vakarė iš Chicago, E.V. iš Bostono; altai — O. Budnikienė iš Elizabetho, N. J., K. Kučiauskienė iš Baltimorės, Md., G. Mačinskienė iš Storrs, Conn.; tenorai — I. Kučiauskas iš Baltimorės, Md., J. Zdanyš iš Hartfordo, Conn.; bosai — P. Brazdžionis iš Manchesterio, Conn., Justinas Bruožis iš Worcesterio, Mass. Choriui dirigavo Izidorius Vasyliūnas; pianinu palydėjo Vytenis Vasyliūnas.

Į Kennebunkporto pranciškonų sodybą suvažiuoja vasarotojai iš Chicago, Worcesterio ar Baltimorės, kurie metų metais dirba savo choruose; jiems įsijungti į naują, trumpai veikian-

čias Ziedonis) ir F. Loewe — Su trupučiu sėkmės iš "My Fair Lady".

Publika triukšmingai plojo. Bisui, kaip minėta, oktetas padainavo dvi komiškas dainas, kurios buvo geriausiai atliktos.

Sol. Irena Grigaliūnaitė turi ne taip stiprų, bet malonų balsą, derinasi į vyrų oktetą.

Gi tą oktetą sudaro: pirmieji tenorai — Mindaugas Motiejūnas, Algirdas Gylis, antri tenorai — Gytis Motiejūnas, Raimondas Butkus, baritonai — Dziugas Staniskis, Mečys Aukštuolis, bosai — Valdas Ziedonis, Romas Bublys.

Programą pranešinėjo Regina Rūta Žymantaitė. Pabaigoje įsijungė ir Laisvės Žiburio vedėjas Romas Kezys. Padėkojęs visiem programos dalyviams, jis privedė prie New Yorko oktetą, kuris dabar neveikia. Jis į sceną pakvietė to oktetą dalyvius. Ir nuostabu, jie visai gerai padainavo. Tai buvo įrodymas, kad jie gali dainuoti, kad tą oktetą reikia atgaivinti.

Buvo pakviestas ir Clevelando oktetas, ir visi drauge padainavo porą dainų, kurios nuskambėjo labai pakiliai.

Tokia koncerto užsklanda kitiems atrodė negera, girdi, rimtą koncertą pavertė į gegužinę. Koncertas lieka koncertu, svečiai lieka svečiais. Jiem nuotaičių gadinti nereikia. Kiti, priešingai, buvo tos nuomonės, kad abiejų vienetų susitikimas įnešė daugiau bičiulystės ir jaukumo.

Po koncerto buvo šokiai ir vaišės. Koncerto tikslas buvo sutelkti lėšų Laisvės Žiburio radijo valandai išlaikyti. Žmonių buvo per 300. Nuotaika buvo puiki. Reikia tikėtis, kad šiam kilniam tikslui bus šis tas atlikę. (p.j.)

tį vienetą nėra sunku. Šio choro prasmė yra įspūdy ir nuotaičių, kurią jis sukelia ir kurią išgyvena klausytojai.

Mišrus choras padainavo J. Naujalis "Lietuva brangi", Broniaus Budriūno "Tėviškėlė" ir partizanų dainą "Stoviu aš parimus". Nežinomo autoriaus "Mergaitė" ir A. Bražinsko "Nemunėlį" padainavo moterų choras.

Atkreiptinas dėmesys į Bronės Stravinskienės ir Igorio Kučiausko duetą. Retai kada su skamba taip natūraliai ir paprastai liaudies daina, kaip kad ji suksambėjo juodviem dainuojant. Tai "Bernelis tinginėlis" ir "Eikime mudu abudu". I. Kučiauskas, kaip ir jo žmona yra Baltimorės choro dalyvis; kaip teko sužinoti, jis ir pats yra vedęs chorą ir dabar prašomas to darbo imtis, bet atsisako. Be jokių pretenzijų, paprasta ir nuosirdi Br. Stravinskienė buvo jam gera tartininkė, o klausytojams buvo malonu jų dueto klausytis.

Kadangi nebuvo gaidų pianistui, Vytenis Vasyliūnas improvizavo akompanimentą, spalvingai išgaudamas laivelio plaukimą, vėjelio pūtimą.

Č. Sasnausko "Karvelėlė" atliko mišrus choras, solo partijas atliekant Kučiauskui ir Br. Stravinskienei. Tai gerai žinoma, lietuviškai širdžiai miela daina, kurią yra dainavę profesionalai dainininkai. Pabaigoj girdėjom tris patriotines dainas — S. Na-

IŠ MUZIKŲ VEIKLOS

— Chicagoj Lietuvių Operai 1975 balandžio 19, 20 ir 26 Chicagoj statant G. Donizetti operą "Meilės eleksyras", dainuos solistai G. Čapkauskienė, M. Momkienė, S. Wicik, A. Brazis ir Arnoldas Vokietaitis.

— Emilijos Pakštaitės vadovaujamas lietuvių liaudies instrumentų ansamblis buvo pakviestas groti Robie House (Chicago architektūros paminklas), kur Hyde Parko Meno centras ruošė ypatingą priėmimą. Susirinkę menų kritikai ir svečiai domėjosi kanklėmis, p. Pakšto rageliu, lietuvių drabužiais bei liaudies dainomis. "Sun-Times" dienraštis minėjo E. Pakštaitės lietuvių kanklių muziką labai palankiai.

— Sol. R. Strimaitis iš Toronto, Ont., Kanados, spalio 26 dalyvavo Rochester, N.Y., Liet. Radijo klubo vakaro meninėje programoj. Jis padainavo lietuvių ir kitataučių kompozitorių dainų ir kai kurių operų ištraukas. Akomponavo muz. St. Gailevičius.

— Solistės Onos Aleksaitės koncertas Philadelphiajį įvyks lapkričio 16. Koncertą Šv. Andriejaus parapijos salėj rengia vietos ateitininkai.

— Lietuvių Operos balius Chicagoj lapkričio 23 įvyks pirmą kartą su specialiais laimėjimais Lietuvių tautiniuose namuose.

— Sol. Pr. Ragienės rečitalis Chicagoj, Jaunimo Centre, įvyks lapkričio 24. Ruošia Liet. gydr. dr. jos moterų pagalbinio vieneto stipendijų fondas.

— Muz. St. Gailevičius Toronte šiais metais švenčia 70 metų amžiaus sukaktį. Jam pagerbti ruošama akademija — koncertas. Tos akademijos metu numatyta padainuoti keletą jo sukurtų dainų. Organizuojamas specialus choras tik tam vienam pasirodymui. Į šį chorą kviečiami visi Varpo, Šv. Jono ir Prisikėlimo buvusieji ir esantieji choristai. Šiam chorui vadovauti pakviestas sol. Vaclovas Verikaitis. Šio laikinojo choro pirmininkas yra J. Simanavičius. Akademija — koncertas įvyks lapkričio 30 Anapilyje, prie Toronto.

— Solistė Birutė Kemėžaitė atliks programą LDK Birutės dr. jos Chicagoj skyrus tradiciniame koncerte Chicagoj, Lietuvių Tautiniuose namuose, lapkričio 30. Po vakarienes gros "Vyties" orkestras.

— Muz. Aloyzas Jurgutis ir sol. Audronė Simonaitytė atliks meninę programą Chicagoj per Jaunimo Centro tradicinę vakarienę gruodžio 8.

— Muz. S. Slizys 1974 gegužės mėn. priimtas į Michigan operos teatro chorą, kuriam vadovauja Raynold Allvin. Operos teatras stato operą "Boris Godunov" Detrote ir Flinte.

— "Perkūnas", New Yorko vyrų choras, lapkričio 24 dainuos Bostone LKVS Ramovės rengiamame Lietuvos kariuomenės minėjime. Choriui vadovauja muz. Vytautas Strolia.

— Vytauto Puškoriaus piano rečitalis įvyks gruodžio 8 Cleveland, Ohio, Lietuvių Namuose. Rengia Ateities klubas.

vicko "Leiskit į tėvynę", J. Gudavičiaus "Kur giria žaliuoja" ir Č. Sasnausko "Apsaugok, Aukščiausias".

Koncertui pasibaigus, malonų žodį tarė Tėvas Leonardas Andriekus, OFM. Po to buvo vaišės choristam ir jų šeimų nariams pranciškonų provincijolo tėvo Jurgio Gailiūšo, OFM, globoj.

Choristai išsikirstė iki kitų metų, belaukdami vėl susitikti, jei bus tokia Dievo valia. Kennebunkportas darosi vis labiau lankomas, kaip lietuviškojo žodžio ir lietuviškos kūrybos tvirtovė.

Elena Vasyliūnienė

Publika Laisvės Žiburio koncerte spalio 26 Kultūros Židinyje. Nuotr. V. Maželio

LIETUVIŲ FONDO FINANSINIS STOVIS

Informuojam lietuvišką visuomenę, kad Lietuvių Fondo finansinis stovis yra mažiau palietas infliacijos, negu panašų JAV veikiančių fondų finansai.

Atmesdami Naujienų redaktoriaus ir Naujienų paskelbtų straipsnių kaltinimus, klaidingą bei nepatikrintą informaciją apie Lietuvių Fondo investicijas ir vadovaujančius asmenis, lietuvių visuomenei pranešam:

1. Tik LF tdyba, susidedanti iš 18 narių, išrinktų visuotinio LF narių metinio susirinkimo, yra atsakinga už LF pagrindinio kapitalo investavimą, o ne valdyba ar kuris nors vienas jos narys, kaip tai neteisingai rašoma Naujienose.

2. Investavimą vykdo kompetentingi amerikiečių investavimo bendrovės specialistai, bendradarbiaujant su LF investavimo komisija, kuri sudaro keturi nariai, daugiausia su šia verslo šaka susipažinę.

3. LF pinigai investuojami ne į spekuliatyvinės akcijas (bendroves), bet į konservatyvines. Pastarosios sudaro JAV pramonės, industrijos, technologijos bei ūkinės pažangos pagrindą.

4. Iki 1973 investuoto į akcijas kapitalo kasmetinės pajamos siekė 7-9%, o bankuose tik 5-6%. Taip investuotas kapitalas iki 1974 pradžios davė 300 tūkstančių dol. pelno, kuris buvo paskirtas pirmos svarbos lietuviškiems reikalams. Be minėtos sumos, per pastaruosius 7 metus LF vadovybė galėjo kasmet dar skirti po 12-18 tūkstančių dol. administracijos ir vėjų išlaidoms padengti. Šios išlaidos siekė tik apie 2% visų metinių pajamų. Su tomis minimalinėmis išlaidomis, bet su dideliu fondo labui pasiegtu ir auka fondas išaugo veik iki milijono.

5. Šiuo metu LF turi investavęs į JAV išduoto vertybių popierius ir komercines trumpalaikes paskolas (obligacijas) arti 40% pagrindinio kapitalo, gaudamas aukštus 9-10% palūkanų, o kita dalis — korporacijų akcijose.

6. Visiems žinoma, kad šiandien dėl pasaulio politinės bei ūkinės nepastovios ir nepalankios konjunktūros visi kraštai pergyvena ūkinės krizės periodą. Dėl to ir JAV korporacijų akcijos šiuo metu yra gerokai nukritusios. Tačiau dar nereikia, kad ir jas LF investuoti pinigai yra žuvę. JAV negali neprogresuoti, negali ilgiau pasilikti stagnacijos. Užkluptą krizę jos nugalės. Vyrtausybė jau padarė pirmuosius žygius ta kryptimi. Krašto industrija ir visas ūkinis, ekonominis progresas vėl pradės kilti. Kartu ir korporacijų akcijos kils.

1975 pradžioj LF nariai ir spaudos atstovai gaus, kaip ir kiekvienais metais, 1974 gruodžio 31 LF smulkia informaciją apie fondo pagrindinio kapitalo investiciją, administraciją ir pelno paskirstymą. Tas žinias bus galima panaudoti diskusi-

jom spaudoj. Anoniminiai ir neobjektyvūs straipsniai bei tendencingi vedamieji Naujienose Lietuvių Fondo nesugrįš. Bet kokius lietuvių organizacijų pozityvius darbus privalom remti, ne žlugdyti.

Manom, kad šis pranešimas apie Lietuvių Fondą padės lietuviškai visuomenei susidaryti teisingą vaizdą apie Lietuvių Fondą. Kviečiam kiekvieną finansškai pajėgų lietuvių su šimtaine ar daugiau įsijungti į LF narių eilės ir būti pirmojo milijono narių sąrašą.

Lietuvių Fondas yra mūsų visų pasididžiavimas ir stipri

tinansinė jėga lietuviųbei remti dabar ir ateity.

Galvojant apie LF, reikia žinoti, kad LF yra išeivijos lietuvių kraitis atsikursiančiai laisvajai nepriklausomajai Lietuvai. Šia proga dar dera prisiminti vieną iš mūsų šūkių: LIETUVIAI ESAME VISI, LIETUVIŲ FONDE AR ESI?

Dr. J. Valaitis
Tarybos pirmininkas

Dr. A. Razma
Valdybos pirmininkas

P. Kilius
Investavimo komisijos pirm.

Lietuvių Fondo vadovai Clevelande. Susirinkimo metu buvo surinkta 6000 dol. Iš k. dr. G. Balukas, M. Lenkauskienė — įgaliotinė Clevelande, dr. A. Razma. Nuotr. V. Bacevičius

PADĖKIME AUKA IR TALKA

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo steigėjai, tur būt, tikrai negalvojo, kad, praėjus trisdešimčiai metų, jų sukurta šalpos organizacija taip pat bus reikalinga ir svarbi, kaip ir pirmaisiais metais, tik ją įkūrus. Pasikeitę gyvenimo sąlygos, pasikeitę šalpos reikalingieji, bet nepasikeitė šalpos reikšmė ir prasmė.

Pasaulyje nėra krašto, kuriame būtų nežinomas ar nereikalingas šalpos darbas. Juo kultūringesnis kraštas, juo šalpos veikla jame gyvesnė. Nes aukštesnės kultūros žmogus greičiau atjaučia ir nelaimę patekusį ir jam stengiasi padėti.

Turėdami bendrinę šalpos organizaciją, mes parodom, kad ne savo valstybės ribose gyvenantieji lietuviai rūpinasi ne tik savimi, bet ir kitur gyvenančiais ir nelaimę patekusiais savo tautiečiais.

Veiklos apimtis

Prieš trisdešimt metų Balfą įkūrus, veiklos apimtis buvo labai aiškiai apčiuopiama: šelpti pokario Europoje gyvenančius lietuvių, rūpintis jų iš Europos išvykimu ir padėti stipendijomis Europoj studijuojantiems. Nė kiek neabejodami galim tvirtinti, kad Balfas to laiko sąlygose atliko nepaprastai didelį patarimą dėl rusiškosios okupacijos turėjusiem palikti savo kraštą lietuviams.

Daug padėjo tautiečiam drabužių ir maisto siuntiniai, vaisiai, darbo ir buto garantijos ir, svarbiausia, viltį keliąs jausmas, kad Amerikos lietuviai jais rūpinasi.

Šiandieninė Balfos veiklos apimtis nesusiaurėjo, bet prasiplėtė. Šiuo metu nereikia rūpintis maisto ar drabužių siuntinių masiniu persiuntimu ir Vokietiją ar kitus Europos kraštus, bet reikia rūpintis atskirais asmenimis. O tokių asmenų yra visuose kraštuose, kur tik gyvena lietuviai. Išskiriant Australiją ir Naująją Zelandiją, iš Balfos paramos prašančių yra iš visų kitų kraštų.

Balfas rado būdus, kaip padėti už geležinės uždangos gyve-

nantiem lietuviams. Pasirodo, kad šalpa yra efektingas veiksnys ir labai nemalonus Lietuvos okupantui. Ne vieną savų laikraščių puslapį skyrė Balfos apibūrinimui ir net specialią knygą išleido — *Atsargiai, Balfas*.

Gausūs drabužių siuntiniai pasiekia Lenkijos valdžios gyvenančius lietuvius. Ne paslaptis, kad vadinamajame Suvalkų Trikampy pragyvenimas yra labai sunkus, o taip pat ir lietuvių dabartinė Lenkijoje persekiojama ne mažiau, kaip ir Pilsudskio laikais. Todėl ateitinai parama iš Amerikos lietuvių yra ne vien medžiaginė, bet ir tautinės gyvybės išlaikymo stiprintojas. Parama rodo, kad lenkų valdžios gyvenantieji lietuviai yra ne vieni. Jūs remia laisvojo pasaulio lietuviai.

Vis daugiau atsiranda paramos reikalingų asmenų pačioje Amerikoje. Čia ne tiek svarbi Balfos medžiaginė parama, kiek reikalingi patarimai ir nurodymai, iš kur reikiamą paramą galima gauti. Nors dažnai pasitaiko, kad reikia ir apčiuopiamos medžiaginės paramos.

Prie Balfos centro valdybos sudaryta speciali komisija, kuri duos patarimus ir nurodymus, kaip reikiamą paramą galima gauti iš amerikiečių įstaigų.

Anksčiau Balfas priklausė Care organizacijai. Prieš devynis metus Balfos ryšiai su Care nutrūko. Dabar ryšiai atnaujinti ne tik su Care, bet ir su keliomis kitomis amerikiečių organizacijomis, kurios rūpinasi už JAV ribų gyvenančiųjų šalpa. Balfos dalyvavimas šių organizacijų tarpe yra labai naudingas reiškinys, nes gali ateiti laikas, kad jos Balfui labai padės. Pavyzdžiui, Simo Kudirkos klausimas, vienoj organizacijoje buvo svarstomas net tris kartus, o mes apie tai net nežinojom. Ir negalėjom žinoti, nes ji apie Balfą irgi nežinojo. Dabar Balfas yra šios organizacijos nariu, o ji yra amerikiečių šalpos organizacijų federacija.

Vienas kitas jau praslysta pro geležinę uždangą, ir jais rūpinasi Balfas. Balfas rūpinasi ir Brastų reikalu, o taip pat kas

mėnesį siunčia 200 dol. Vasario 16-tosios gimnazijai, neskaitant, kad persiunčia rėmėjų būrelių ir atskirų asmenų aukas. Neužmirštas ir Kudirka.

Praslydusieji pro geležinę uždangą patenka į Balfos globą. JAV ir Sovietams susitarus, kad kas metai iš sovietinio „rojaus“ galės išvykti apie 60,000 asmenų, suprantama, kad išvykstančiųjų skaičių bus ir lietuvių. Be abejo, jais rūpintis turės Balfas. Susitarimą priėmus, pirmą dieną Vilnių užsiregistravo išvykti keturi lietuviai. O kiek užsiregistravusių yra iki dabar?

Reikia pinigų

Nelengva išvardyti, ką atlieka Balfas. Tačiau verta priminti, kad Balfos centro valdyba administraciniam ir organizaciniam reikalams stengiasi padaryti kiek galima mažiau išlaidų. Pinigų reikia šalpai. Šelpiamųjų skaičius ne mažėja, bet didėja.

Balfos pajamos yra rudens pajamos metu surenkamos aukos. Be šių aukų Balfas negalėtų veikti, o veikla būtina reikalinga; atrodo, kad ateity jį bus dar reikalingesnė. Todėl nepagalvokime Balfui aukos. Būkim dosniūs.

Lengviau yra duoti, nei prašyti. Balfas prašo, bet prašo ne sau; ne dėl to, kad būtų veikla dėl veiklos, bet kad galėtų padėti ir nelaimę patekusiem tautiečiams. O pagalbos daugelis laukia.

Jonas Jasaitis

LB KRAŠTO VALDYBOS VEIKLOS KRONIKA

(atkelta iš 2 psl.)

spaudos atgavimo minėjimas ir ta proga išleistas ir lietuvių visuomenę atsišaukimas spaudos platinimo reikalu rado plataus atgarsio mūsų spaudoj. Krašto valdyba, įvertindama A. Musteikio įnašą į Amerikos lietuvių kultūrinį gyvenimą ir reikšdamą jam gilią padėką už talką Lietuvių Bendruomenei, apdovanojo jį LF medaliu. Medalį įteikė pirm. J. Gaila, dalyvavęs suruoštame spaudos atgavimo minėjime ir ta proga paskelbęs LB spaudos platinimo vėją.

Krašto valdybos posėdžiai ir nutarimai. Krašto valdyba rugsėjo 9 ir spalio 14 turėjo posėdžius, kuriuose aptarė eilę einamųjų reikalų. Nutarta ateinančiais metais vėl išleisti anglų kalba leidinį apie žmogaus teisių pažeidimus Sovietų okupuotoj Lietuvoj 1974 metais. JAV Bi-Centennial komisija buvo davusi sutikimą ir į savo oficialią programą įtraukusi dr. A. Kučos stambaus veikalo apie lietuvių Amerikoje išleidimą. Staiga jos planai pasikeitė: pinigai, skirti JAV 200 metų paminėjimui, skirstomi atskirom valstijoms, kad pastarosios savo ruožtu tą sukaktį minėtų. Maža vilčių, kad kuri valstija sutiktų tą veiklą finansuoti, o reikalui daug buvo sugaišta laiko, nes vicepirm. A. Zerr ir vicepirm. R. Česonis ne kartą lankėsi Washingtone buvusioj Bi-Centennial įstaigoj.

Southern Illinois universitetas yra gavęs 19,000 dol. pagal Tautų Praeičiai Tirti Įstatymo programą, skirtą Baltų teatro studijom. Yra numatyta pastatyti

anglų kalba Škėmos ar Landsbergio veikalus, kurie būtų vaidinami didesnėse baltiečių gyvenamose vietovėse. Lietuviai studentai, suinteresuoti dramos studijomis ir apskritai šia programa, gali kreiptis į LB kultūros tarybą ar tiesiogiai į minėtą universitetą šiuo adresu: Dr. A. Straumanis, Department of Theatre, SIU-Carbondale, Ill. 62901.

Krašto valdyba savo raštuose naudotą stilizuotą lietuvišką vytytą nutarė pakeisti natūraliu vyčiu. Posėdy buvo priimtas N.Y. gyvenančio dail. J. Juodžio vyčio projektas, kuris ir bus naudojamas LB raštuose ateity.

Valdybos nariai palyginti daug važinėja įvairiais kultūriniais ir politiniais reikalais. Pirm. J. Gaila dalyvavo vargonininkų ir muzikų seime New Yorke, spaudos atgavimo sukahties minėjime Detroitė, LZS Detroitė skyrtaus popietėj Windsorė. Vicepirm. A. Zerr lankėsi Radio Liberty įstaigoj New Yorke lietuvišką transliacijų reikalui. Ji taip pat aplankė porą amerikiečių knygų leidyklų, ieškodama galimybių išleisti veikalam apie Lietuvą. Visuomeninių reikalų tarybos narė D. Kezienė ir vicepirm. A. Zerr buvo nuvykusios į Washingtoną, kur aplankė eilę senatorių ir išreiškė padėką už pastangas S. Kudirkos laisvinime, gi kongr. Hanrahan apdovanojo LF medaliu. Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencijoj White Plains dalyvavo R. Česonis, J. Gaila, A. Gečys, A. Gureckas, B. Raugas; taip pat į LB delegaciją buvo pakviestas Batuno pirm. K. Miklas. Spaudos konferencijoj su Kudirkais New Yorke dalyvavo A. Zerr ir R. Česonis.

J.G.

— White Plains, N.Y., spalio 27-28 įvykusioje Lietuvos laisvinimo darbo konferencijoj JAV Lietuvių Bendruomenei atstovavo Krašto valdybos pirm. J. Gaila, LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Alg. Gečys, Krašto valdybos vicepirm. B. Raugas ir R. Česonis, ir K. Miklas, Batuno vykdomasis pirm., JAV LB ryšininkas prie Valstybės Dept. Alg. Gureckas konferencijoje dalyvavo PLB sudėtyje.

— JAV Atstovų Rūmų narys Ronald A. Sarasin (Conn.) JAV LB Informacinės Tarybos direktorei Aušrai Mačiulaitytei-Zerr prisiuntė laišką, informuojantį apie 1974 metų Pavergtųjų Tautų Savaitės sėkmingumą. Surinktomis žiniomis, PT Savaitės proga pareiškimus Kongrese padarė 8 JAV senatoriai ir 42 atstovų rūmų nariai. Proklamaciją išleido 13 gubernatorių ir 12 miestų burmistrų. Iš labiausiai talkinusių minimi kolumnistas Thomas A. Lane ir Kudirkos byloje daug padėjęs advokatas J. Fred Schlafly.

— Dr. Jonas Žmuidzinai, JAV LB tarybos narys ir LB vakarų apygardos valdybos vicepirm. stipriai pajudino Simo Kudirkos bylos klausimą laisvais kreipdamasis į Valstybės sekretorių H. Kissinger, JAV senatorių Alan Cranston ir Atstovų rūmų narį kongr. Carlos T. Moorehead. Iš jo gautųjų atsakymų įdomiausias yra Valstybės sekretoriaus padėjėjo C.C. Laise. Rašoma, kad JAV ambasada Maskvoje, Valstybės Dept. pritariant, priėmūs ir patvirtinusi sūnaus vardu Kudirkos motinos įteiktą prašymą ir pripažinusi Simą JAV piliečiu.

— „Pelkių Žiburėlio“ literatūrinė valandėlė lapkričio 7 pradėjo naują sezoną. Ištraukoje iš Balio Sruogos dramos „Baisioji naktis“ dalyvavo aktoriai: Marija Lemešytė, Emilija Pakštaitė, Leonas Barauskas, Algimantas Dikinis ir Juozas Valentinas. „Pelkių žiburėlis“ Chicagoj girdimas Margočio radijo bangomis tarp 5 ir 6 val. vakaro.

— Dr. Antanas Valiuškis, Providence, R.I., LB apylinkės valdybos pirmininkas, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Alg. Gečio prašomas, išvystė spaudimą į savo senatorių John O. Pastore lietuvių kalba radijo transliacijų per Radio Liberty įvedimo reikalui. Nuo sen. Pastore priklausęs lėšų lietuviškom transliacijom patvirtinimas. Dr. Valiuškiui prisiųstame laiške sen. Pastore rašo, kad 1975 metų lietuvių kalba transliacijom yra paskirta 75,000 dol. suma. Transliacijos bus vykdomos kasdien ir jų ilgis bus nuo pusės iki vienos valandos. Jos bus pradėtos ne vėliau kaip 1975 sausio mėnesį.

— Emilijos Josen, LB Phoenixo apylinkės valdybos pirmininkės, pastangomis įtakojamas vietos dienraštis „The Arizona Republic“ spalio 26 laidoje išspausdino vedamąjį straipsnį „Būk pasveikintas, Kudirka“, Straipsnyje aprašoma Kudirkos byla, iškeliama lietuvių pastangos paveikti Kongreso narius ir Valstybės departamentą. Straipsnis baigiamas suminint, kad „amerikiečiai turi Kudirkos šeimą šilta pasitikti“ ir kad „...mes visi turime Kudirkos atsiprašyti už prieš keturis metus padarytą klaidą, sulaukusią jį nuo pasiekimo laisvės krašto“.

— Julijos Stelmokienės Kudirkos reikalui laišką išspausdino Philadelphiaje leidžiamas „The Evening Bulletin“ spalio 23. Džiaugiamasi Kudirkos paleidimu iš Sibiro kalėjimo ir reiškiamas viltis jį greitai matyti Amerikoje. Rūpestis Kudirka yra įrodymas, kad „tikėjimas, artimo meilė ir tiesa dar tebėra gyvi mūsų gyvenime“. J. Stelmokienė yra Philadelphiajos LB apylinkės pirm. arch. Jono Stelmoko žmona.

Chicago O'Hare aerodrome Balfas pasitiko neseniai iš okup. Lietuvos pabėgusį muz. prof. Aloyzą Jurgutį. Iš k. inž. A. Rudis — A. Jurgučio sponsorius, Balfos direktorius J. Mackevičius, Balfos direktorė D. Bobelienė, Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, Chicago Balfos apskrities pirm. V. Šimkus, muz. A. Jurgutis, Balfos centro valdybos pirmininkė M. Rudienė — pasirūpinusi visais reikalingais dokumentais ir įkurdinimu Amerikoje, Balfos įstaigos sekretorė Gr. Giedraitytė. Nuotr. V. Noreikos

AMŽINO PAVASARIO KRAŠTE PAS VENECUELOS LIETUVIUS

ROŽE MAINELYTĖ — 2

I kalnus

Vieną saulėtą dieną, lydimą inž. V. Venckaus, keliausi į Avila kalną. Kelmės lyno keltuvu. Šis kalnas yra aukščiausias iš Caracas supančių kalnų. Jis turi 7,262 pėdas aukščio. Keltuvu važiuojama 10 minučių. Giedriam orui esant, matosi kalnai, paplūdimiai ir šiek tiek Venecuelos sostinės.

Diktatūros laikais pačioje kalno viršūnėje buvo pastatytas apskritas labai ištaigus viešbutis. Dabar jis uždarytas. Kitame kalno gale yra čiuniožyklą, kuri dabar neveikia. Yra ir garažai ir didžiulis restoranas. Ten bisiai tuščia. Gausi tik alaus, degtinės ir sumuštinų. Atsigėrę alaus, vėl keliavome į slėnį.

I bavarų koloniją

Maloni ponis Jeloveckienė pasiūlė nuvežti į Colonia Tovar. Tai yra pusantros valandos mašina nuo Caracas.

Ten yra įsikūrę bavarai. Mazdaug prieš šimtą metų Venecuelos vyriausybė pasiūlė bavarams atvykti į Venecuelą ir pažadėjo padėti įsikurti. Kai jie atvyko, niekas jų nepasitiko, nesuteikė jokios pagalbos. Iš uosto išėjo pėsti ir rinkosi sau tinkamesnę vietą. Čia jie ir įsikūrė. Klimatas buvo geras, gera ir žemė, o jie buvo darbštūs. Tai ir sukūrė gražią bavarų koloniją. Vienoje kalno viršūnėje yra ir mažas miestukas. Viskas čia pastatyta bavarų stiliuje. Maistas irgi jų pačių augintas ir pagamintas. Sveikai pagaminto maisto produktų apsipirkti čia atvažiuoja ir Caracas ponios. Kas mėgsta kalnų ramybę, atvyksta čia ir vasaroti. Čia geriausią viešbutį turi lietuvius.

Lietuvio viešbutis

Jis yra ponios Bieliukienės brolių. Jis nuvyko į tą kalną pasigrožėti. Sutiko ten mėlyną blondinę vokietaitę ir paklausė: ar moki virti? Ta atsakė: moku gerai virti. Tada jis tarė jai: gerai, susituokime, mylėtis mes mokėsim.

Per dvi savaites jie apsisėdė. Šiandien jie turi viešbutį. Ten yra keli vieno aukšto, bavarų stiliaus namukai turistams. Kiekviename name yra du butai, o bute du kambariai su dviem lovom ir kitais baldais ir vonios kambarys. Aplinkui pušys. Žemiau — kiemas automobiliam pastatyti ir didelis namas su restoranu. Pro restoraną langus matai visą bavarų koloniją.

Restorane viskas baviška. Kabo medinis laikrodys, pastatyta alaus bačkutė, patarnautojos su bavarų drabužiais.

Ponia Jeloveckienė čia sutiko savo vyro mokslo draugą, atvykusį atostogauti su žmona. Jis yra vienos ligoninės direktorius, abu venecueliečiai. Jis yra mulatas. Sunkia anglų kalba jis papasakojo, kaip jis draugauja su dr. Jelovecku.

Po pietų nuėjome į mažytę medinę bažnytelę, paskui į kepyklą apsipirkti, vėl grįžome į restoraną kavos išgerti. Gaila, nebuvo šeimininko. Norėjau pamatyti tą lietuvį, kuris taip gražiai įsikūrė tarp bavarų.

Šiame jo viešbutyje atostogauti pigu ir gera. Butuką ir tris kartus valgyti per dieną gausi už 10 dol. Tamanaco Inter-Continental viešbutyje, kuriame buvau sustojęsi, padorių pusryčių nepavalgysi be trijų dolerių.

Patekome į audrą

Ponia nusipirko bavarų produktų. Apie penktą valandą grįžome į Caracas. Tik išvažiuavus pradėjo debesuoti ir kilti migla. Debesys ėjo žemiau kalnų. Greitai pradėjo lyti. Užėjo tokia audra su migla, su debesimis, kad visiškai nieko nesimatė. Lietus pylė kaip iš kibiro.

Pirmą kartą pergyvenau tokią baisią audrą. Reikėjo važiuoti į pakalnę. Iš vienos pusės buvo labai aukšti kalnai, o iš kitos pusės džiunglių bedugnė. Jei kas važiuos iš užpakalio ir trenks į mūsų mašiną, tai mes nudardėsime į bedugnę!

Buvo ir baisu ir neįtikėtina. Pagaliau šiek tiek pragiedrėjo. Nors smarkiai lijo, bet kelias šiek tiek matėsi. Artinantis prie Caracas, kelias paplatėjo ir lietus šiek tiek apėjo.

Dar niekada nemačiau tokių lietaus padarytų kriklių. Nuo kalnų liejos gana plati ir didelė srovė, tiesiog ištisi krikliai puolė į žemumą.

Abi stebėjomės. Ir ponis sakė, kad ji, nors laikas nuo laiko važiuoja apsipirkti pas bavarus, tokios kelionės dar neturėjusi. Sakėsi daugiau be vyro nevažiuosianti.

Bet dar ne viskas buvo. Ant greitkelio buvo didelis judėjimas, mašina prie mašinos. Mūsų mašina, kaip ir keletas kitų, užkaičio. Reikėjo sustoti. Šiaip taip pasiekėm kelio pakraštį ir sustojome. Vis dar lijo ir žaibavo.

Šiek tiek atvėsinę motorą, vėl pajudėjome. Bet koks važiavimas — rodos, tik vietoje stovi. Tada ponios nurodymu iš maišo ištraukiau medžioklines dešreles. O jos buvo gerai išrūkytos ir gardžios.

Mašina vėl per daug užkaičio. Vėl reikėjo sustoti. Ponia išlipusi norėjo atidaryti motorą, tada

Akademiniš skautų sąjūdis Chicagoje iškilmingai atšventė savo veiklos 50 metų sukaktį. Iškilmingo minėjimo metu prie garbės stalo: iš d. korp! Vytis pirm. Vacys Carbonkus, Ak. skaučių drvės pirm. V. Sabaliūnaitė, Ateitininkų Federacijos vadovas dr. P. Kisielius, PLB pirm. Br. Nainys, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, vysk. V. Brizgys, dr. T. Remeikis, J. Dainauskas, Lit. instituto pirm. dr. J. Gimbutas, dr. K. Aglinskas, "Draugo" red. Br. Kviklys, Korp! Neo Lithuania pirm. J. Lendraitis, ASS vadijos pirm. E.D. Korzonas, Vydūno jaunimo fondo valdybos pirm. V. Mikūnas, Ak. skautų leidyklos vedėjas R. Dirvonis. Nuotr. A. Gulbinskas

PO CHICAGOS DANGUM

G. Gudauskienės kūrinių koncertas

Kompozitorės Giedrės Gudauskienės kūrinių koncertas spalio 20 Jaunimo Centre sutraukė daug muzikos mėgėjų. Susidomėjimas buvo didelis.

Pradžioje G. Gudauskienė trumpu įvadinio žodžiu supažindino publiką su savo muzikinės kūrybos laikotarpiais.

Solistai B. Dabšienė ir R. Dabšys su įsijautimu padainavo daug muzikinių kūrinių. Pianinu akomponavo R. Apeikytė.

Visas koncertas buvo skirtas G. Gudauskienės kompozicijom. Svečiai gėrėjosi jų gausumu ir melodijų įvairumu.

Be to, solistė J. Šalnierienė lengvai padainavo "Apyneį" ir kitus kūrinius.

Koncertas buvo aukšto lygio. Jį suruošė Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos moterų padėdė.

atėjo mandagus vyriškis, atidarė motorą ir įpylė vandens. Tada nors ir iš lėto važiuodamos galėjome stumtis pirmyn. Pasiekėme mano viešbutį. Vietoj pusantros valandos važiuavome tris valandas.

Mašina buvo įkaitusi, reikėjo ir jai pailsėti. Pakviečiau poniją į viešbutį ko nors išgerti. Ji sutiko. Pirmiausia paskambino savo vyrui, kad jau esame čia. Jis jau buvo susirūpinęs. Tada apsitvarkė nuėjome į viešbučio barą, atsisėdome kamputyje ir užsisakėm konjaką, nes buvom sušalę. Kalnuose vakare šalta.

Nors poniją Jeloveckienę pažinau čia Caracas, bet ši kelionė, ta didelė audra mus labai suartino, rodos, mes jau seniai seniai pažįstamos.

(Bus daugiau)

galbinio vieneto valdyba, kuriai vadovauja pirm. A. Grinienė.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės šventė

Marquette Parke spalio 27 įvyko graži šaulių šventė. Vytauto Didžiojo rinktinės šventė 20 metų veiklos sukaktį.

Šventė prasidėjo vėliavų pakėlimu. Susirinko apie 300 uniformuotų šaulių. Dalyvavo 14 vėliavų. Gausūs šaulių būriai atvyko iš Clevelando, Detroito, Toronto ir kitų vietovių.

Išsirikiavę šauliai ir šaulės nužygiavo į bažnyčią. Ten vyko iškilmingos pamaldos. Buvo pašventinta Vytauto Didžiojo rinktinės vėliava.

Po pietų šauliai ir svečiai pripildė erdvį parapijos salę, į kurios sceną buvo sunėsta 14 vėliavų.

Malvina Giedraitienė sugiedojo himnus. Klebonas kun. A. Zakarauskas sukalbėjo invokaciją.

Lietuvių Šaulių Sąjungos Tremitje centro valdybos pirmininkas Vincas Tamošiūnas pašventintą rinktinės vėliavą įteikė Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės pirmininkui Vladimirui Išganaičiui. Sudarytas garbės prezidiumas. Keli šauliai ir visuomenininkai apdovanoti šaulių garbės ženklais. Garbės narys Alfonsas Valatkaitis paskaitė šaulių įsikūrimo istorinę apžvalgą. Pirmininkas V. Išganaitis dėkojo sveikintojams už pasakytas kalbas ir gražius linkėjimus. Pagarbtos išnešamos vėliavos.

Meninei programai vadovavo A. Budreckas.

Clevelando šaulės — Nora Braziulienė, Liliana Čaplinskienė ir Ona Mikulskienė —

pasirodė su trio; akomponavo Genė Korsokienė. Dainavo VD šaulių rinktinės vyrų ir moterų oktetai. Svajūnas Rutkauskas, jaunas berniukas iš Rockfordo, akordeonu pagrojo rinktinės muzikos kūrinių.

Po programos šauliai ir svečiai nuvyko prie vėliavų, giedant himną, jos buvo nuleistos.

Po vėliavų nuleidimo prasidėjo šventiškas balius su šampanu. Šaulių moterų vadovė S. Cevičienė su šaulėmis suruošė karališką vakarienę. Buvo prigaminata šaltų ir šiltų valgių, stalo lūžo nuo įvairių patiekalų.

Po vakarienės vyko nuotaikingi šokiai, kuriems grojo visų mėgstamas A. Ramonio orkestras.

I gražios šventės nuotaiką buvo įneštas disonansas. Asmuo, "trijose asabose" pasiskelbęs pirmininku, sveikino nežinomos krašto valdybos vardu. Tai buvo grubus išsišokimas, nes programoj tokio punkto nebuvo; gaila, kad pirmininkas jo nesudraudė.

Akademinių skautijos 50 metų sukaktis

Jaunimo Centro didžiojo salės spalio 19 buvo paminėta akademinių skautijos 50 metų sukaktis.

Susirinkusius skautus akademikus, kurių buvo apie 250, pasveikino prof. dr. T. Remeikis. Vėliavas įnešus, invokaciją sukalbėjo kun. A. Kezys, SJ. Buvo pagerbti mirusieji nariai. Atidaromąją kalbą pasakė fil. Edmundas Korzonas. Pagrindinis kalbėtojas buvo iš Bostono atvykęs Lituanistikos Instituto pirmininkas Jurgis Gimbutas.

Sukakties progą akademikai skautai susilaukė daug sveikinių. Žodžiu sveikino: vysk. V. Brizgys, gen. konsulė J. Dauž-

vardienė, PLB pirmininkas inž. Br. Nainys, Ateitininkų federacijos vadovas dr. P. Kisielius, Neo-Lithuania korporacijos pirm. Jurgis Lendraitis, Fraternitas Lithuanica korp. pirm. dr. K. Aglinskas, Pieno vyrų globėjas prof. St. Dirmanas. Daug sveikinimų gauta raštu.

Meninę programą atliko solistė Dana Stankaitytė, akomponuojant filisteriui A. Vasaičiui. Klausytojai sutiko juos šiltai. Solistė gražiai padainavo tris A. Klovos, tris K. V. Banaičio ir po vieną R. Wagnerio ir G. Verdi kūrinių.

Spalio 20 mišias Jėzuitų koplyčioje aukėjo ir pamokslą pasakė kun. A. Kezys.

Po pamaldų buvo padėtas vainikas prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Po to gausus akademikų skautų būrys applanė šešis savo organizacijos mirusiųjų kapus Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Gražus namų savininkų ballus

Marquette Parko parapijos salėje spalio 26 įvyko lietuvių namų savininkų nuotaikingas balius.

Baliaus programai vadovavo pirmininkas J. Skeivys.

J. Stonkus pristatė svečius, kurių tarpe buvo klebonas kun. A. Zakarauskas ir valdžios pareigūnai.

Po to vyko meninė programa. Pianinu paskambino dvi sesutės — Liuda ir Kristina Nikolik.

Po to vyko meninė programa. Pianinu paskambino dvi sesutės — Liuda ir Kristina Nikolik. Aldonos Valeišaitės išraiškos šokių studijų šokėjos — Vida Galinaitė, Danutė Buškytė ir Danutė Brusokaitė — pašoko keletą išraiškos šokių.

Vėliau buvo šaltų ir šiltų valgių vakarienė ir šokiai. Svečiai ilgai vaišinosi, šoko ir dainavo. J. Kaunas

NEWARK, N.J.

Švė. Trejybės lietuvių parapijos salėje spalio 20 įvyko iškilmingi pietūs su šokiais minint parapijos 73 metų sukaktį. Programai vadovavo Vladas Audėnas, invokaciją sukalbėjo prel. Jonas J. Scharnus. Pietų metu buvo prarastas specialus vėjas naujam parapijos salės stogui. Dalyviai buvo gana dosnūs, ir klebonas dėkingas visiem aukotojams, dalyviams, komitetui, o taip pat ir šeimininkėms.

Prel. J. Scharnus paskelbė Švė. Trejybės parapijos metinę apyskaitą. Pajamų turėta 40,336.75 dol., išlaidų 36,263.35 dol. Likutis 4,073.40 dol.

Prel. Igno Kelmelio penktosios mirties metinės atžymėtos mišiomis spalio 7.

Tradiciinis blynų festivalis ir šokiai įvyks lapkričio 24, sekmadienį. — F.V.

APIE VASARĄ PRIE MARIŲ

5 PAULIUS JURKUS

Nutiko taip, kad prie mūsų stalo kartą vėlinosi Tėv. Tomas Žiūraitis, domininkonas, mokslų daktaras. Tuo metu buvo pasiūlyta, kad dailininkas Kazimieras Žoramskis imtų ir nutapytų jo portretą. Koks įdomumas tapyti vienuolį domininkoną baltame abite! Ir dar Tėvą Žiūraitį!

— Jokių būdu, — atsakė dailininkas, pastatęs ūsiukus, — esu labai užimtas.

Su tais žodžiais į valgomojį įžengė dailių manierių Tėv. Tomas Žiūraitis, surinkdamas visų dėmesį. Sklaistydamas rankas, jis įsitvirtino prie stalo. Ir štai antrame ar trečiame sakinyje kilo kalba apie portretą. Ta kalba nesibaigė, nors mes ir baigėme pietus. Kas tuos kilnius vyrus suvedė pokalbiui? Jie neišsiskyrė, dar valandėlę šnekėjosi ties pušim.

Ir tada dailininkas pakeitė savo planus, ištempė didelę drobę ir pradėjo tapyti Tėv. Tomą Žiūraitį. Įsikūrė bibliotekoje, priešais valgomojo duris. Pro langų aptemdymo plyšius ga-

lėjai įžiūrėti baltą drobę, kaip ten pamažu ryškėja rankos, veidas, kėdė, knygų lentynos.

Vienuolio atostogos ritosi į galą, o sumanymas toks didelis, didelė drobė, didelis portretas, pilna figūra. Kiek reikia darbo valandų, kol atbaigsi. Taip dailininkas net du seansus kasdien dirbo su modeliu ir pats vienui vienas stovėjo prieš drobę ir tapė. Tokius laukus reikia apeiti, uždėti tonus, pustonius, atbaigti šviesos ir šešėlių efektus. Pamiršo dailininkas, kad čia pat yra jūra, gundančios kriauklės. Dirbo ir dirbo.

Vieną dieną paskelbė, kad portretas baigtas ir kad bus jo pristatymas, arba apžiūrėjimas. Bus šampano vakaras. Žinia, nemažas sujudimas. Ypatingai prie mūsų stalo. Čia kiekvienas valgis buvo pajvairintas portreto tema.

Tą vakarą susirinko į gražią ir jaukią biblioteką beveik visi vasarotojai. Susirinko pasitikti dar vieno paveikslą toje paveikslų šalyje. Ne abstraktas, ne jūros vaizdas su valtim ir žuvė-

drom, bet — portretas. Drobėje vienuolis ir mokslo vyras.

Domininkono vienuolio abitas baltas. Jis ir užėmė didžiausią plotą drobėje. Aplink šią baltą masę dailininkas įvedė daug judrios spalvos. Nutapyta kėdė su drožinėjimais, kėdės atrama. Už jų knygų lentyna, kur knygų nugaros spalvotos. Tai suteikė paveikslui iškilmingumo ir jėgos, atliepė ir nutapytam asmeniui.

Paveikslas buvo pasitiktas su kalbom, sveikinimais, tostais. Tai vėl viena graži vasaros pramoga, kuri galima tik šitame dailininkų krašte.

Vienuolis išskubėjo į savo namus, į Washingtoną, o dailininkas atsikvėpė ir grįžo prie tiesioginio darbo, prie savo tekantčių minčių apie abstraktą, kriaukles ir našlaitėles. Taip jis dirbo sau visą vasarą, toli toli palikęs didelio miesto didelius karščius.

Dailininkė iš New Yorko

Iš New Yorko kasmet atvyksta ir dail. Regina Ingelevičienė, atvyksta su visu šeimos hektaru. Jų tiek daug, kad turi važiuoti dviem mašinom. Dvi dukros, dviejų dukrų vaikai, dr. Vl. Ingelevičius. Ir visi laikosi

viename būryje. Tai tikrai pasi-džiaugi ta vienybė.

Atvykus į šį pajūrį, dailininkę irgi pagauna tas pats akmenėlių ir kriauklių šišas. Renka jas ir iš jų padaro gražias sagas, kuriom apdovanoja savo bičiulius. Tai tikri originalūs kūriniai, kurie priklauso šio krašto stiliui ir nuotakai. Kartais ji šikuoja pajūryje, piešia žmones, kaip jie stoviniuoja, vaikščioja prie vandenų. Kokių drobių ir teptukų neatsiveža, net mašinoje pristanga vietos tokiem daiktams. Reikia vežti lėles, dviratukus, žaislus. Jie svarbesni, nes skirti tiems, kurie ateina į šį jūros peisažą. Dailininkė labai rūpinasi ir labai prižiūri tuos savo anūkičius. Ir tai tikrai gražus menas. Šią vasarą jos linksma nuotakai buvo nustelbusi liga, kuri pagavo ją į keletai dienų privertė laikytis atokiau.

Buvo tokia viena šeima iš Long Island, N. Y. Tai Nilson iš Commack. Ji gimusi ir augusi Brooklyne, gana gerai kalba lietuviškai. (Ji yra Alice's Florist Shop savininkės Zupkienės sesuo.) Atvažiuoja čia su visa šeima. Jos vyriausia dukra jau lanko meno mokyklą. Motina tuoj atidarė mašiną ir parodė jos darbus, jos akvarėles. Tai puikūs

darbai, su talentu ir jėga padaryti.

Jei toks jaunimas eina piešti į gamtą, tai tikrai jis turi būti "nepagydomai susirgęs" menu. Sėdėti kelias valandas su dažais, pieštukais, piešti ir kažkuo rūpintis, kai kiti tuo metu vaikština pajūriais, pamariais, tai tikrai nėra taip paprasta. Žmogų šaukia į tą sritį, žmogų traukia nesulaikomai. Taip ir auga talentai, naujieji dailininkai. Ir ši mergaitė menui skyrė savo jaunystę ir savo jėgas.

Žmonės iš Clevelando

Kai čia žydėjo baltieji krūmai, kai pradėjo kvėpėti liepos, taip ir pajutau: atvažiuos dailininkė Nijolė Palubinskienė su visa šeima. Ji turi atvažiuoti. Kaip iškęs neaplinkius savo vasaros draugų, o tie draugai yra žvejų namai, prielaukos, valty, vėžių bučiai, senos daržinės. Visa tai yra kartkartėm piešus, įsivaizdinusi jų detales ir juos pamilsti. Pajūrį ir išsiilgsti, išsiilgsti pajūrių, žuvėdrų, gštirų kvapo, to palaiminto vasaros tingumo.

Neapsirikau. Pirmiausia pamačiau jų šeimos didžiausiąjį. Tai sūnus Tomas, išaugęs lyg koks milžinas stipruolis, atletas. Sportininkas. Blondinas. Įkan-

din atsirado ir dukra Lina, irgi išaugusi per metus.

Atvykę įsikuria tame pačiame kambary. Tai yra pirmasis namas po kairės, įėjus pro akmeninius vartus. Kambarys prie gatvės, galinis. Jis turi langus net iš trijų pusių. Čia girdi, kaip gatvė sriūva mašinomis, vakarų pusėje tarp tirštų lapų matai ir besileidžiančią saulę. Čia jie visi keturi ir išsidedo su knygomis, radijo aparatu.

Ant kambario sienos priešais langus kabo toks austas paveikslas, "gobelenas". Vaizduojama čia žiema ir štimos. Nuostabi idilė, kuri nuolat kartojama ir neskoningai padaroma. Šio paveikslas vienos sirmos akis žvaيرا. Ir tai dailininkę Nijolę labai erzina. Ji sako:

— Atsiguli ir į tave špokso ta žvaira stirmos akis. Ar ne pasiutimas? Turi savo galvą užsikloti, kitaip neužmigs. Tik kai vaikai užgesina šviesą, baigias ir tos žvaivos akies turtuos.

Nijolė čia atvyko su krepšeliu, kur buvo tušai, plunksnos, popieriai. Visas dailininkės labas. Abi su dukra ne kartą važiuoja į pakrantes, prie akmenų, prie senų namų, į prielaukas ir ten piešė, šikavo.

(Bus daugiau)

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Delegacija į veiksmų konferenciją

Amerikos Lietuvių Tarybos centro valdyba savo patalpose Chicagoj spalio 23 turėjo posėdį. Buvo nuodugnai aptarti Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencijos (spalio 26 ir 27) reikalai. Priimtas Altai skirtas paruošti Lietuvos laisvinimo ilgalaikių darbų ir priemonių planas. Jame numatomi glaudūs visuomenės ryšiai su Vliku, petijcijos tarptautiniuose forumuose, kreipimasis į įvairių šalių vyriausybes, tautinių ir asmeninių skriaudų dokumentavimas, santykiai su okupantų pavergtų tautų atstovais, tarptautinio pobūdžio leidyklos organizavimas, ateities politinės sąrangos studijavimas ir kt.

Delegatais į veiksmų konferenciją buvo parinkti T. Blinstrubas, kun. V. Bagdanavičius, dr. V. Šimaitis, dr. J. Valaitis.

Sėkminga Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencija

Su gražiu pasisekimu spalio 26-27 praėjo Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencija. Jų dalyvavo Vliko, diplomatinės tarnybos, Altos, Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos Laisvinimo Komiteto atstovai; iš viso 24 asmenys. Posėdžiai vyko White Plains kolegijos patalpose, netoli New Yorko. Pasikeisdami pirmininkavo Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, Altos delegacijos pirm. T. Blinstrubas, PLB pirm. inž. Br. Nainys.

Buvo apsvaistyti trys pagrindiniai klausimai, kurių diskusijom pagrindą sudarė trys pasakitos: Vliko atstovo St. Lušio "Lietuvos laisvinimo darbo samprata ir bendravimas su pavergtais Lietuvos lietuviais", Altos atstovo kun. V. Bagdanavičiaus "Lietuvos laisvinimo ilgalaikių darbų ir priemonių planas" ir PLB pirm. inž. Br. Nainio "Lietuvos laisvinimo einamieji specialūs darbai bei žygiai".

Tiem klausimams giliau aptarti buvo sudarytos trys komisijos, kurių suformuluoti siūlymai buvo išdiskutuoti bendram posėdy. Priimti bendri nutarimai. Bendrus visų veiksmų nutarimus paskelbė specialioji komisija.

535 laišakai valdžios žmonėms
Amerikos lietuvių kongreso nutarimai buvo perteikti JAV vyriausybės žmonėms, senato ir kongreso nariams. Altos centro įstaiga tuo reikalu išsiuntinėjo 535 laiškus.

Lietuva informuojama apie išsiviečių darbus

Plačios informacijos apie Amerikos lietuvių kongreso darbus buvo raštu ir įkalbėtu žodžiu perteiktos Madrido, Romos ir Liberty radiui transliuoti į Lietuvą. Tas informacijas paruošė Juozas Prunskis. Amerikos Balso transliacijom medžiaga parūpino iš Washingtono į Chicago tam reikalui atvykęs tos įstaigos tarnautojas R. Sakadolskis.

Bendras lietuvių protestas

Amerikos lietuvių kongreso priimtos protesto rezoliucijos prieš Lietuvai ir kitų Baltijos valstybių inkorporavimo pripažinimą Altos centrinės įstaigos persiūtos Australijos ir Naujosios Zelandijos ministrams pirmininkams ir opozicijos vadams.

Washingtono žmonės prieš tautų pavergėjus

Kongresmano D. J. Flood pasiūlymu Congressional Record 1974.X.9 išspausdino sąrašą valdžios žmonių, kurie Pavergtųjų Tautų savaitės proga padarė pareiškimus prieš pavergėjus ir už pavergtųjų išlaisvinimą. Tame sąrašė, šalia JAV prezidento, yra 8 senatoriai, 43 atstovų rūmų nariai, 13 gubernatorių, 12 didžiųjų miestų burmistrų, eilė dienraščių bei kitų periodinių leidinių, net ir valstybių parlamentų, kaip pvz. Illinois.

Kongresmanas Flood pažymėjo, kad tas sąrašas dar nepilnas, ir pabrėžė, kad "mūsų laisvės ir žmonių teisės bus visada rimtame pavojuje, kol pavergtos tautos pasiliks pavergtomis".

Amerikiečiai apie Sovietų kolonializmą

Plačiai skaitomas, įtakingas, gerai informuotas žurnalas U.S. News and World Report savo suglaustų pasaulio apžvalgų skyriuje Worldgram 1974.IX.9 pareiškė ekspertų nuomonę, kad Sov. Sąjunga praktikuoja kolonializmą ir imperializmą. Užėmusi Estiją, Latviją, Lietuvą, valdo jas geležine kumštis, dar neigdama, kad tai imperializmas.

Parėmė Altos iškeltus laisvės reikalavimus

Kongreso atstovo Edw. Derwinskio siūlymu Congressional Record spalio 12 išspausdino Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko dr. K. Bobelio raštą

kongresmanui Derwinskiui, kuriame Altos pirmininkas prašo nedaryti nuolaidų prekyboj su Rusija, kol ji nepakeis savo emigracinių suvaržymų. Emigracijos laisvė yra viena iš tų žmogaus teisių, kurias taip brutaliai paneigia Sovietų Sąjungos vyriausybė. Savo tame laiške dr. K. Bobelis pažymi: "Kokių gi rezultatų galėtų pasiekti Europos saugumo konferencija, besiekdama laisvo idėjų ir žmonių pasikeitimo tarp Rytų ir Vakarų, jei JAV, tos pagrindinės laisvės gynėjos, savo dvišale sutartimi su Sovietų Sąjunga tų principų išsižadėtų? Kita vertus, kaipgi galėtų būti laimingi Amerikos žmonės, pirkdami iš Sovietų Sąjungos importuotus dalykus, žinodami, kad bent dalis tų dalykų yra pagaminta vergų darbo, atliekant tai nežmoniškose sąlygose?"

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Bobelis ir aktorė Rūta Kilmontytė, vadovavusi banketui. Nuotr. P. Maletos

BALTIMORE, MD.

Šv. Alfonso parapija lapkričio 10 mokyklos salėj surengė metinius pietus. Buvo linksma ir jauki nuotaika. Žmonių prisirinko gana daug. Parapijos kunigai iš sakyklos ir per pietus padėjo visiems, kurie surengė pietus, ir tiems, kurie dalyvavo. Pelnas skiriamas mokyklos naudai.

Lietuviškos vestuvės bus lapkričio 16 Lietuvių Svetainės didžiojoje salėj. Programą atliks pasižymėjęs Grandies ansamblys iš Chicagos. Baltimorės Lietuvių Bendruomenė rengia šį koncertą. Pradžia 7:30 val. vak. Po koncerto bus šokiai. Veiks bufetas. Bilietai jau išparduoti.

Austrių vakarienę rengia Šv. Alfonso suaugusiųjų klubas lapkričio 23 Šv. Alfonso mokyklos salėj. Be austrių bus ir kitų ska-

nių valgių. Pradžią 8 v.v. Rengimo komitetas kviečia visus gausiai atsilankyti.

Padėkos dienoj ir šiais metais bus aukojamos ypatingos padėkos mišios Šv. Alfonso bažnyčioje. Parapijos mokyklos vaikučiai giedos per tas mišias. Kunigai kviečia visus dalyvauti tose mišiose.

Ursulės Zaliagirienė, ankstesnės kartos lietuvė, ilgai gyvenus Baltimorėj, po sunkios ligos mirė lapkričio 1 Šv. Agnietės ligoninėj. Velionė buvo susipratusi lietuvė, uoliai lankė lietuvišką bažnyčią ir lietuviškus parengimus, kai sveikata leido. Mišios už jos sielą aukotos lapkričio 4 Šv. Alfonso bažnyčioj. Palaidota Meadowridge kapinėse. Nuliūdime liko dukra Frances ir eilė anūkių.

Jonas Obelinis

TORONTE

Prisikėlimo parapijos žinios

Sekmadienio popietėj susirinkę lietuviai skaito ir diskutuoja tik ką gautą Prisikėlimo parapijos laišką.

Paties klebono tėvo Augustino Simanavičiaus, OFM, rašytas laiškas pradžioj skamba kiek pesimistiškai. Matyti, kad galutinai atsisakoma nuo planuotos bažnyčios statybos. Bet, anot klebono, pasilikti dabartinę bažnyčią, kuri iš tikrųjų yra tik salė, daugeliui parapijiečių irgi nesą priimtinas sprendimas.

Toliau klebonas siūlo bažnyčią atnaujinti. Padaryti platų, atskirą įėjimą iš kiemo pusės, kad būtų lengviau, ypač laidotuvių metu, pasiekti bažnyčią. Patraukti altorių arčiau suolų ir virš altoriaus prakirsti stogą, apšviečiant altorių dienos šviesa. Pasukti suolus įžambiai, kad iš abiejų pusių suolai būtų atskirti link altoriaus. Pakeisti apšvietimą ir pajavairinti lubas, kad būtų meniškiau ir šviesiau. Į langus įdėti vitražus ir sienas apkalinti taip, kad rastųsi visai kitoks vaizdas. Įvesti gerą ventiliaciją, kad žiemos ir vasaros metu nebūtų tanku. Pagerinti garsiauklių sistemą ir bažnyčios takus iškloti kilimais. Įėjus į bažnyčią, būtų visai kitokia nuotaika. Kilimai ir antrieji langai (sudėjus vitražus) padarytų bažnyčią ramią ir tinkamą susikaupimui. Tas visas projektas atsieitų apie 75,000 dol.

Parapijos laiškas pereina iš rankų į rankas. Jį visiem perskačius, prie stalo sėdintieji pietautojai pritaria klebono planui. Tikrai būtų metas kiek atvarkyti ir papuošti savąjį šventinamį, kuris didesnei torontiečių daliai tarnavo jau su viršum dvidešimt metų. Bet į grupelės pokalbį įsiterpia vienas prie to paties stalo sėdęs asmuo. Pradėjęs kalbėti, jis sako, kad, nežiūrint, kiek tas planas būtų geras, reikėtų jį pasvarstyti ir iš praktiškios pusės. Ypatingai šiuo, vis didėjančiu, iš miesto išsikėlimo metu. Į visą reikalą žiūrint iš ekonominės pusės ir svarstant parapijos finansinį pajėgumą. Juk kiekvienas rūpestingas šeimnininkas, planuodamas naują, su stambesne išlaida susijusį užsimojimą, pirmiausia pagalvos apie turimą skolą. O parapija turinti dar apie 50,000 dol. skolos. Aišku, būtų gražu, kad mūsų prasikūrę parapijiečiai aktyviau prisidėtų prie savos bažnyčios papuošimo. Bet šiuo atveju įsimena ne visai malonus, prieš keletą metų darytas ir su didesniu išlaidom susijęs žemutinės salės pagražinimas. Tuomet buvo priimtas vieno architekto ekstravagantiškas planas. Dėl to salės sienos buvo iškaltos faneriniiais kubais ir prizmėmis. Nežiūrint, kad salė neteko turėtos erdvės, kad ji gavo egzotinę išvaizdą, tas pakeitimas atsiejo 21,000 dol. O visai patenkintinas ir kai kuriais atvejais net priimtinesnis papuošimas būtų atsiejęs pusė tos kainos.

S. Prancūnas

Murray Seeger, Los Angeles Times Washingtono biuro vedėjas, kalba Amerikos Lietuvių kongrese. Nuotr. P. Maletos

MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS PLANAI

Mokytojai, tėvų komitetas ir LB apygardos valdybos atstovė dr. A. Radzivanienė aptarė mokyklos programą, parengimus, atostogas, finansinius ir kitus reikalus. Mokyklos vedėja Dana Bobelienė pranešė mokyklos šventas dienas ir atostogas visiems mokslo metam: pamokų nebus lapkričio 30 ir gruodžio 28, dvi žiemos atostogų savaitės bus vasario mėnesį.

Toliau vedėja nusiskundė, kad ne visos klasės turi motinas globėjas, kurios palaikytų ryšį tarp tėvų ir mokytojų. Būtu gera, kad tos motinos globėjos būtų iš artimos apylinkės mokyklai, nes čia daugiausia yra mokinių. Šiuo laiku yra tik trys globėjos: p. Stankūnienė — darželio, p. Senkienė — 1 skyr., p. Reventienė — 3 skyr. Kiti visi skyriniai dar neturi globėjų. Būtų gera, kad galinčios motinos pasisiūlytų tam darbui.

Tėvų komitetas ir mokytojai sutarė, kad bus tėvų susirinkimas gruodžio 1 nuo 9 iki 10:30 v., o nuo 10:30 iki 11:15 tėvai galės lankytis klasėse. Ypatingai žemesnių klasių mokiniai nori, kad tėvai juos aplankytų. Daugelis mokytojų pabrėžė, kad mokiniai nusivilia, jei jų tėvai neapplanco.

Toliau diskusijos nukrypo į du pramatytus parengimus: vienas bus kaukių balius sausio 12, o kitas bus Maironio mokyklos 25 metų sukakties minėjimas balandžio 26.

Buvo aptarta kaukių baliaus programa. Visai programai vado-

vaus vedėja. Ji taip pat rūpinasi vaikus paruošti kaukių pasirodymui. Gražina Janušienė organizuoja lėlių teatrą. Vakaro žaidimais rūpinasi E. Oslapienė, o žaidimus praves Marytė Matulaitytė, J. Vazbys, St. Karamazinas ir kiti. Tėvų komitetas rūpinasi loterijomis ir kitais reikalais.

P. Jurkus pranešė, kad, minint 25 metų sukaktį, reikėtų išleisti leidinį, kuriam medžiaga yra beveik visa surinkta. Toks leidinys atsieitų apie 1500-2000 dol. Klausimas, iš kur gauti pinigų tam leidiniui.

Mokykla šiuo metu neturi pinigų leidiniui, ir be jo, pakėlus mokslo mokestį 25 procentais, nebus pakankamai pinigų padengti visom išlaidom. Jei kitos išlaidos nepakils, išskiriant nuomą, kuri iš 1000 pakilo į 2000 dol., tai šiais metais išlaidų bus apie 9,200 dol. Iš mokslapinių tikimasi surinkti 8,860 dol. Dar trūks 340 dol. Tikimasi, kad bus galima gauti aukų ir pelno iš parengimo, jei gerai praeis kaukių balius. Tada gal liks pinigų ir mokytojų algom pakelti. Mokytojų algos yra tos pačios jau daugelis metų. D. Bobelienė ir J. Kregždienė pareiškė, kad jos moko ne dėl algų, bet iš pasiaukojimo. Žinoma, didesnės algos gal palengvintų išspręsti mokytojų trūkumą.

Praeitais metais mokykla turėjo 1,489.21 dol. pajamų šalia mokslapinių. Tos pajamos suskirstyta taip: parengimo pelnas — 1,047.31; palūkanos 117.90, aukos — 314 dol., kitos — 10 dol.

Praeitais metais buvo surinkta daug mažiau aukų nei ankščiau. Didžiausias aukotojas buvo Great Necko LB — 96 dol. ir New Yorko ateitininkų sendraugių kuopa — 55 dol. Kitos visos aukos buvo mažesnės.

Būtų gera, kad organizacijos ir pavieniai žmonės aukotų. Keliant mokestį už mokslą, mes apkrauname tuos pačius tėvus, kurie rengia parengimus, sunaš maistą ir patys nusiperka ir dar priedo — veža vaikus į mokyklą.

Jei lietuviybė gyvuos 20-40 metų šiame krašte, tai tik dėl to, kad lituanistinės mokyklos ruošia žmones, kurie, mokėdami skaityti lietuviškai ir mylėdami tėvų gimtąjį kraštą, turės galimybės palaikyti ryšį su Lietuva ir atsivežtomis lietuvių kultūrinėmis vertybėmis. J.R.

LITVISUR

— JAV didesni laikraščiai paskutiniu metu prapliupo straipsniais apie okup. Lietuvą. Paskutinis jų yra "The New York Times" lapkričio 4 — "Architecture in Vilna Sets Soviet Face". Straipsnis pradedamas tuo, kad "Lietuvos sostinė Vilnius laimėjo šių metų Lenino premiją už pastangas rasti pakaitalą nuobodžiam Sovietų architektūros vienodumui gyvenamųjų namų statybos srityje". Vytautas Stoškus, miesto planavimo instituto direktorius, pasakė: "Pastatėm sau tikslą vengti monotoniškumo ir siekti, kad kiekvienas pastatas atrodytų skirtingas". Tačiau ne vien gyven. namų statybos srityje, sako autorius, bet ir kitoj architektūroj Lietuva esanti pavyzdys Sovietų Sąjungai. (E)

— Algimanto Gečio, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos reikalų tarybos pirmininko, ilgą laišką, faktais papildantį anksčiau Kudirkos klausimu rašiusį T. Laurence Berry, išspausdino Philadelphiajė leidžiamas milijoninio tiražo "The Evening Bulletin" spalio 17. Laiške suminiama Kudirkos bylos eiga, palaidimas iš kalėjimo, prašoma talkos pagelbėti Kudirkai su šeima atvykti į JAV-bes. Pristatomas JAV LB įkurtas Simo Kudirkos Fondas ir jo paskirtis. Šio A. Gečio laiško išdavojė, Kudirkos Fondą parėmė visa eilė Philadelphiajos apylinkėje gyvenančių nelietuvių kilmės amerikiečių.

— Dr. P. G. Pamataitis, JAV LB Santa Monikos Talkos Lietuvai komisijos narys, ne viena proga jau yra iškėlęs Lietuvos reikalus amerikiečių spaudoje. Spalio 19 jo ilgą laišką patalpino "Los Angeles Herald Examiner". Laiškė rašoma, kad nors šaltasis karas yra pasibaigęs, tebeegzistuoja susikertančios filosofijos ir jas iššaukęs elgesys. Sovietai tebevykdo žiaurumus prieš žymius asmenis, Rusijos žydus, katalikus ir t.t. Maskvos pažįstos ir užsienio politiką aiškiai gali būti suprantamos prisiminus 1968 metų Čekoslovakiją ir jos vedamą Artimųjų rytų politiką. Amerika neturi pamiršti savo 200 metų nepriklausomybės laikotarpyje išaugintų principų ir idealų. Autorius pasisako prieš kviečių pardavimą sovietams, su jais prekybą, ypač prieš refinerijų statymą ir transporto gerinimą Sibire. Į minėtus mintis dr. Pamataitis sėkmingai įveda Kudirkos įvykį, pristatydamas jį kaip "detente" politikos auką.

— Baltų Taryba Vokietijoje rugpjūčio 17 pasiuntė protesto raštą Australijos ambasadoriui Bonnoj, kai Australijos vyriausybė pripažino Baltijos valstybes Sovietų Sąjungai. Raštą pasirašė Tarybos pirmininkas R. Liepinis (latvis), generalinis sekretorius dr. P. Karvelis ir narys Elmar Reisenberg (estas). (E)

— Lietuvių Veterinarijos gydytojų draugijos valdyba rengia draugijos veiklos 25 metų minėjimą gruodžio 7, šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo Centro kavinėj, Chicagoj. Programoj numatyta trumpa akademija, vakarienė ir šokiai.

— III Teatro Festivalio repertuaras jau baigiamas ruošti ir netrukus bus paskelbtas visuomenės žiniai. Jis apims 5 dienas: nuo lapkričio 27 iki gruodžio 1. Visi vaidinimai, žymenų vakaras ir kt. vyks Jaunimo Centre.

— Simo Kudirkos fondui LB Detroito apylinkės valdyba per trumpą laiką surinko 750 dol. Tam pačiam tikslui aukas renka ir St. Butkaus šaulių kuopa.

— JAV LB garbės teismo sąstatas: dr. Jonas Genys, Edmundas Korzonas, dr. Algis Makaitis, dr. Tomas Remeikis, Antanas Šantaras ir Aleksandras Vakselis. Edmundas Korzonas, JAV LB tarybos prezidentu paskiriamas sušaukti garbės teismo teisėjų posėdį ir išsirinkti garbės teismo pirmininką.

APLANKYKITE SCHRAGER'S

importuotų ir vietinių BALDŲ parodą.
Čia Jūs rasite

PIRMOŠ RŪŠIES GAMYBOS GERIAUSIOS KOKYBĖS ŽEMŲ KAINŲ

didelį pasirinkimą

SCHRAGER'S

Salonų komplektai, miegamųjų baldai, dinetės, bufetai, atverčiamos sofos, foteliai, atlošiami foteliai, taip pat kilimai, lempos, matracai vieniški baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.)
New York City Tel.: TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val. — antradi. ir šeštadi. iki 6 val.
(Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą)

SPORTAS

Treniruotės K. Židinyje

Šiemet vakarinės Franklin K. Lane sporto sesijos neįvyks, nes miestui nepaskyrus lėšų, gimnazijos sporto salės vakarais lieka uždarytos. Lietuvių Atletų Klubas praneša, kad jaunųjų sportininkų treniruotės vyks Kultūros Židinio salėse šia tvarka:

Pirmadieniais — jaunių C grupės (gimę 1961 ir jaunesni) krepšinis ir jaunučių D — pradedančiųjų (9-12 m.) krepšinis bei stalo tenisas. **Antradieniais** — mergaičių ir vyrų tinklinis. **Trečiadieniais** — jaunių B (gi-

mę 1959 ir jaunesni) ir jaunių A (1956 ir jaunesni) bei vyrų krepšinis. **Ketvirtadieniais** — visų amžiaus grupių stalo teniso lygos rungtynės ir mergaičių krepšinio treniruotės. **Penktadieniais** — šachmatininkų treniruotės. **Šeštadieniais** — vyrų tinklinis (tikrai esant laisvai salei). Kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius, treniruotės prasideda 7 val. vakaro, o šeštadieniais — 10 val. ryto. Mokestis už K. Židinio patalpų naudojimą bus nustatytas vėliau. Visi prašomi laikytis nustatyto tvarkaraščio.

Futbolas

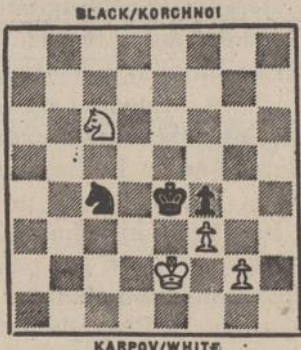
Pereitą sekmadienį abi L.A. Klubų komandos savo aikštėje atidavė taškus priešininkui Bavarians. Rezervinė pralaimėjo 1:4, o pirmoji 0:2. Negalint dalyvauti keliem žaidėjams, pirmosios komandos sąstatas šį kartą buvo silpnas, negu paprastai. Likusieji tačiau laikėsi, kaip įmanydami, kad išvengtų skaudesnės pasekmės.

Šį sekmadienį rungtynės vėl mūsų aikštėje prieš Clarkstown klubą. Pirmam rate prieš Clarkstown pralošta 0:3. Mūsų komanda turėtų pasirodyti pilnoj sudėty, kad išvengtų pakartotino pralaimėjimo.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— Pasaulio pretendentų dvikovoje Viktoras Korčėnojus laimėjo pirmąją tašką, įveikęs Anatolijų Karpovą devynioliktoji partijoje. Padėtis 3-1 Karpovo naudai, belikus penkioms partijoms. Dvidešimtoji po 45 ėjimų buvo nutraukta aplygėję padėty, ir panašu, jog baigsis remizu, nors Karpovas turi pėstininką viršaus. Čia toji padėtis:

— Anglijos vardą šachmatuose dabar kelia jos jaunimas. Tony Miles, 19 metų, šiemet laimėjo pasaulio jaunių pirmenybes Maniloje. Greta jo stipriai rieškiasi Raymond Keene, Michael Stean ir William Harston. Pastarasis šachmatų olimpiadoje sulaušė lygiomis prieš žymiausią sovietų didmeistrį Anatolijų Karpovą. Paiteikiame partiją:

Sicilian Defense

Harston White	Karpov Black	Harston White	Karpov Black
1 P-K4	P-QB4	22 Bx8/6	BxB
2 Kt-KB3	P-K3	23 Px8	R-K14
3 P-Q4	PxP	24 Q-R4	R-KB4
4 KtP	Kt-QB3	25 B-K5	Kt-B3
5 Kt-QB3	P-QR3	26 B-R	R-Q
6 B-K2	Q-B2	27 R-B	Q-K12
7 O-O	Kt-KB3	28 Q-R4	P-B3
8 K-R	B-K2	29 BxP	R-KB
9 P-B4	Q-Q3	30 B-K5	Kt-K14
10 B-K3	O-O	31 P-R4	KtB
11 Q-K	B-Q2	32 PxKt/5	Kt-B2
12 Q-K3	P-QK4	33 Q-K7	R/B-B2
13 P-QR3	Q-R-K1	34 Q-Q6	K-K12
14 P-K5	Kt-K	35 Q-B6	Q-K16
15 B-Q3	P-K15	36 KR-Q	Q-K17
16 Kt-K4	PxRP	37 Q-B2	Q-K15
17 PxRP	P-K13	38 Q-B4	Q-K17
18 Kt-KB3	Kt-R4	39 Q-B2	Q-K15
19 B-Q4	B-QK4	40 Q-B4	Q-K17
20 PxP	KtP		
21 Kt-B6ch	BxKt		drawn

KALĖDINIAI DOVANŲ SIUNTINIAI LIETUVĄ

Prieš sudarant dovanų siuntinius savo giminėm Lietuvoje, nepamirškime pasiųsti žemiau išvardytų prekių, kurios ypač yra ten naudingos ir pageidaujamos.

Stora crimplene medžiaga su ornamentais, tinka moterų eilutėm arba suknelėm. 1 jarda kainuoja	\$ 6.00
Lygi crimplene medžiaga suknelėm. 1 jarda.	\$ 5.40
Crimplene medžiaga su blizgučiais. 1 jarda.	\$ 7.80
(Crimplene medžiagos galima siųsti iki 8 jardų viename siuntinyje).	
Geriausią vyriškai eilutei angliška medžiaga 3 1/4 jardo	\$50.00
Labai gera eilutei angliška medžiaga. 3 1/4 jardo.	\$43.00
Moterų paltam medžiaga, stora, vilnonė. 3 jardi.	\$30.00
Minko kailis moteriškam paltui.	\$50.00
Nailono kailis moteriškam paltui. 3 jardi.	\$36.00
Vyriški arba moteriški užsisegami megztutai. (Cardigans).	\$16.50
Vyriški nailono marškiniai.	\$ 9.50
Sulankstomi lietsargiai, labai geri.	\$8.00
Vilnonės gėlėtos skarelės, arba Cashmilon skarelės su blizgučiais.	\$ 7.20

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigus dėl tokių prekių, kurių iš čia negalima pasiųsti.

Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naudojimui "Olympia" rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

Baltic Stores Ltd.

(Z. Juras).

421 Hackney Rd., London, E. 2. England.
Telef. 01 739 8734 or 460 2592

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas. Reikalaukite mūsų kainoraščio, nurodykite savo pageidavimus.

— Bostono tarpklubinėse Lietuvių II sužadė lygiomis prieš Bostono universitetą, bet neatsilaikė prieš Brandeis universitetą, pralaimėdama 1.5-3.5. Mum taškus pelnė jaunuoliai: Tomas Girnius pustaškį antrojo lentos ir Leonas Navickas pilną tašką penktos lentos. Kitos rungtynės įvyks lapkričio 22, prieš Boylston klubą.

Užprenumeruok Darbininką savo draugam gimtadienių, vardinių ir kitų švenčių proga.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ir nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne, 479 psl. Lietais viršeliais. Kaina 9 dol.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo trąstatoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kt. dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

KREIPKITE DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ:
488 MADISON AVENUE (tarp 51 ir 52 g-vės)

FLOOR 21st New York, N.Y. 10022
Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAUS:

New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	Tel.: AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 782 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2258
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue	365-5255
Hartford, Conn. 06106 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-3505
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Pasadena, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. 07505 — 60 Broadway	345-2028
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	TE 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street	PL 6-6769
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Beimeke Rd.	432-5402
Woodhaven, N.Y. 11421 — 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2668
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Palaiyk lietuvišką spaudą. —
Skaityk Darbininką!

JAMES & JACKSON
24 Hour Service
Oil Burner Service & Repairs
MO2 MO4 MO6 Oil & Gas Burners
CALL MO 2-3759 or 771-5133
533 West 149th Street
Basement Apt. N.Y.C.

B & W PROFESSIONAL HOUSECLEANING
Commercial and Industrial and Homes. 1 time or regular service, bonded insured personnel. Leave your housecleaning to B&W Professional Housecleaners. Call: (212) 471-1372

WIN Bumper Stickers

1.00 PLUS 10 C. MAILING

CALL FOR QUANTITY RATES
IRA ROSENBERG, INC.
41 E. 42 ST., Rm. 1617, N.Y.N.Y.
986-9440

JOSEPH TORIELLO PAINTER
Inside & Outside Quality Workmanship
108-15 49th Ave. Corona
Call (212) 699-4518

JAMES McQUADE
91-48 91st Street
Woodhaven, N.Y.
Carpentry — Painting
Paneling
Quality Workmanship
Call 212 849-6187

PARKSIDE AGENCY
690 Flatbush Ave. Bklyn, N.Y.
Domestic Help
Call 212 284-1115 For Fast Prompt Service

GENERAL CONTRACTOR
ANYWHERE IN NORTHERN N.J. OR N.Y.C.
INTEREST RATES HIGH? DOWN PAYMENTS
MAKE BUYING A NEW HOME IMPOSSIBLE?
WHY NOT REMODEL OR ADD ON. NO JOB TOO
SMALL. LOW WINTER RATES, FREE ESTIMATES.
CALL AL (201) 791-0632

Geriausio dovana — metinė Darbininko prenumerata. Jei Jūsų draugų ir pažįstamų tarpe kas nors dar neskaito Darbininko, tai kaip dovana jį užsakykite. Naujiem skaitytojams pirmų metų prenumerata tik 8 dol.

LIETUVIŲ R.C. SUSIVIENIJIMAS pigiai, greitai, lietuviškoj dvasioj patarnauja apdrausdamas gyvybės netekimo ar ligos atveju. Duoda paskolas su žemu procentu, moka dividendus apsidraudusiem. Kreiptis: direktorius Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. MI 7-6637.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jį patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Bafry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.

86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS

(212) 441-6947

Litas Travel Service,

87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA NOMEĖDA ALEKSANDRAVICIUS

(212) 846-1650

SUSITIKIMAS SU SIMU KUDIRKA ŠI PENKTADIENI KULTŪROS ŽIDINYJE

Didi darbai laukia Simo Kudirkos — Straipsniai didžiuliuose žurnaluose ir laikraščiuose, specialios televizijos programos; atrodo, ir knyga bus rašoma. Visa tai kai kurie žmonės jau planuoja ir vykdo. Bet tai mažo būrelio žmonių darbai ir rūpesčiai. Ką gi didžiojo lietuvių masė gali padaryti? Mes galime ir turime parodyti mūsų vieningą susiklausymą, moralinę paramą Simo ateities darbui, materialinę paramą jo ir jo šeimos išikūrimui. Visa tai bus galima atsiekti ši penktadienį, lapkričio 15, Kultūros Židinyje, Brooklyne, kur įvyks pirmasis lietuvių visuomenės susitikimas

NEWARK, N.J.

KUN. PETRO

TOTORAIČIO DIENA

Newarko LB apylinkės valdybos iniciatyva, talkinant kitom organizacijom, lapkričio 3, sekmadienį, įvyko prieš metus mirusio kun. Petro Totoraičio diena. Jam buvo skirtos dešimt valandos pamaldos, kurių metu klebonas prel. J. Scharnus gražiai pavaizdavo velionį kaip kunigą.

Tuoju po pamaldų parapijos salėje velioniu pagerbtį įvyko akademija. Pradžiai newarkiešis Br. Balčiūnas patraukliai paskaitė O. B. Audronės, F. Kiršos, V. Mačernio progai tinkamos poezijos. (Vienas Audronės eilėraščių parašytas specialiai šiai progai.)

Po to Antanas Masionis iš Patersono labai reljefingai ir įtaigiai pristatė velionį kaip lietuvių patriotą ir geros širdies bei ekumeninės dvasios žmogų. Savo paskaitą labai įspūdingai baigė, retranšluodamas iš juosfelės paties kun. Totoraičio žodžius, kadaise Vasario 16-sios proga pasakytus per Lietuvos Atsiminimų radiją. Ta staigmena nevienam dalyviui spaudė ašarą.

Lietuviškiesiems reikalams visada paslaugi solistė I. Stankūnaitė-Silva, savo tėvelio palydimą pianinu, subtiliai padainavo tris lietuvių liaudies dainas. Beje, per pamaldas bažnyčioje giedojo solistai M. Razgaitis ir L. Stukas.

Po akademinės dalies velionio sesers Marcelės dosnumu, talkinant newarkiešėm Smi-tienei, Maleckienei ir kitom poniom, dalyviai buvo skaniai pavaišinti. O dalyvių ir bažnyčioje ir salėje buvo didelis apstas, kaip retai kada. Be vietos papiečių matėsi ir iš Clark, iš Lodi, iš Patersono.

Akademiją gražiai pravedė Newarko LB apylinkės pirmininkas V. Audėnas. Jis ir daugiausia rūpinosi, kad lapkričio 3-ji Newarko taptų kun. Petro Totoraičio diena. Akademijos proga V. Butvydo iniciatyva Lietuvių Fondui surinkta \$345.25, kurie bus LF įnešti velionio vardu.

Kor.

su Simu Kudirka. Ateikime visi — jauni ir seni; vyrai ir moterys. Pradžia 8 val. punktualiai. Nevėluokime. Įėjimas į šį Kudirkos vakarą yra laisvas. Tačiau visi yra prašomi šia proga įteikti auką Simui. Prie įėjimo bus renkamos aukos jo šeimos išikūrimui — palengvinti. Rengėjai prašo, kad dar prieš ateinant visi būtų paruošę vokelius ir su savo auka drauge duotų pavarde ir adresą, kad Kudirka už jūsų auką galėtų padėkoti. Bus ir aukų lapai. Aukų reikalus tvarko Vladas Vasikauskas. Skautai ir ateitininkai kviečiami atvykti su uniformomis. Maironio ir kitų lituanistinių mokyklų mokiniai kviečiami atvykti organizuoti. Jaunimo reikalus šiame pobūvyje tvarko Ramutė Česnavičienė. Organizacijos prašomos atsinešti vėliavas. Vėliavų reikalus tvarko Aloyzas Balsys. Moterys prašomos pasipuošti tautiniais drabužiais.

Teskėsta Simas gėlėse ir mū-

LB Queens apylinkės narių susirinkimas įvyko spalio 27 apylinkės pirmininko A. Ošlapo namuose, Rego Park, N. Y. Šis rudeninis susirinkimas buvo padarytas vietoj praeity darytų piknikų. Nors buvo ir kitų parengimų, tačiau susirinko apie 20 narių su svečiais. Buvo skelbta pradžia 3 v. popiet, bet dėl smarkių vėluojančių narių prasidėjo tik 4 v. Susirinkimą atidarė ir trumpą žodį tarė apylinkės pirm. Ošlapas. Sakė, kad tai nėra metinis susirinkimas ir nebus jokių pranešimų bei apyskaitų, o tik narių susitikimas, pabendraavimas ir kultūrinė valandėlė. V-bos narės kultūros reikalams Rožės Mainelytės iniciatyva, šio vakaro kultūrinę programą atlikti buvo pakviestas aktorius Vitalis Žukauskas. Čia jį pristatė pirmininkas. Žukauskas savo sąmoju linksmo šio vakaro susirinkusius. Po to buvo jam padėkota. Po kultūrinės valandėlės buvo vaišės, per kurias buvo pasisvečiuota, pasivaišinta, pasikalbėta. Vaisių metu buvo sužinota, kad rytoj yra Vitalio Žukausko gimimo diena. Tad buvo palinkėta jam ilgiausių metų. Vakaras praėjo gyvai iki 8 v., kada reikėjo skirstytis, nes rytojaus dieną — darbas. Geros vaišės buvo paruoštos šeiminiškės E. Legeckienės su talka ponios Sutkienės. Vaisių išlaidom padengti nariai dosniai suaukojo. Už tai buvo išreikšta padėka. Metinis visuotinis narių susirinkimas bus 1975 pavasarį.

Lietuviškų kalėdinių kortelių galima gauti Darbininko administracijoje. Dežutė su 12 kortelių religiniais arba tautiniais motyvais su lietuviškais pasveikinimais su persiuntimu 1.50 dol., arba 10 spalvotų kortelių kitokios rūšies 2.50 dol. Prašom laiku užsisakyti, kad laiku galėtumėt išsiųsti. Darbininko administracija, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

sulinkėjimuose jam ir jo šeimai laimės šiam krašte. Nuimkime nuo jo pečių finansinį rūpestį, kad Simas galėtų atsiduoti vien lietuvis laisvės kovos darbui.

Bus proga Simo užklausti ir kiekvienam su juo asmeniškai susipažinti. Klausimai bus priimami tik raštu. Būtų gera, kad norį klausyti klausimus, juos pasiųstų raštu Laisvės Žiburio radio adresu, arba prie progos įteiktų Romui Kežiui.

Po susitikimo su Simu bus galima atsigaivinti ir pasižmonėti apatinėje Kultūros Židinio salėje. Šiuos reikalus tvarko Petras Pagojus ir Dionyzas Prancevičius. Garbės svečių sąrašas šį kartą tebus tik vienas asmuo — Simas Kudirka ir jo šeima. Mes visi kiti šį kartą pabūsime eiliniiais dalyviais. Jokiom organizacijom ar asmenim kvietimai nebus siuntinėjami. Tautinė sąžinė turėtų kiekvieną traukti šį penktadienį į Kultūros Židinį susitikti su Simu Kudirka. — R.

DR. VLADUI INGELEVIČIUI — 85 METAI

Lapkričio 11 pulkininkui dr. Vladui Ingelevičiui suėjo 85 metai. Gyvena Great Necke, prie pat New Yorko miesto ribos. Gyvena su visa šeima — žmona dail. Regina Ingelevičienė ir dviem dukrom — Mara Vygantienė ir jos šeima ir Gina Kudžmienė, kuri gyvena gretimame name. Jis dar tvirtas ir darbingas, seka lietuvišką gyvenimą, skaito laikraščius ir knygas, atsilanko į lietuviškus parengimus.

Jis gimė 1889 lapkričio 11 Beržuonyse, Rokiškio apskr. Gimnaziją baigė 1908 Petrapielyje ir tais pačiais metais įstojo į Karo Medicinos Akademiją, kurią baigė 1913. Tarnavo rusų kariuomenėje nuo 1913 iki 1917. Į Lietuvą grįžo 1918 vasarą, stojo į Lietuvos kariuomenę savanoriu, organizavo kariuomenės sveikatos tarnybą, kurį laiką buvo karo sanitarijos viršininkas, paskui jo padėjėjas iki pat Lietuvos kariuomenės išformavimo 1940. Nuo 1934 iki 1940 atstovavo Lietuvai tarptautiniame karo medicinos kongresų komitete ir pats dalyvavo tuose kongresuose 1932 ir 1934 Liege, 1936 Ženevoje, 1937 Bukareste. Karo medicinos ir cheminio karo klausimais rašė Mūsų Žinyne, Medicinoje. Buvo ilgametis L. R. K. Gailestingųjų Seserų Mokyklos lektorius.

Jis buvo vienas iš Lietuvos Raudonojo Kryžiaus steigėjų 1919, nuo 1919 iki 1944 jis dirbo L.R.Kryžiaus valdyboje su 1932-1938 metų pertrauka. Vokiečių okupacijos metais 1941-1944 faktinai ėjo L. R. Kryžiaus pirmininko pareigas Savitarpinės pagalbos priedangoje. Į Vokietiją pasitraukė 1944. Karui

Darbininko spaudos reikalams paremti prisiuntė po 10 dol. L.M.F.K. Hartfordo klubas, S. Balsys, B'klyn, N.Y., P. Karosas, New Britain, Conn., H. Gagenė, Woodhaven, N. Y., 5 dol. T. K. Jasaitis, Great Neck, N.Y., 2 dol. E. Zailskas, B'klyn, N. Y. Spaudos rėmėjams dėkoja Darbininko administracija. Pranešdama, kad šiomis dienomis bus išsiųstinėtas visiem skaitytojams 1975 m. jubiliejinis Darbininko kalendorius. Prašom ta proga skaitytojų apmokėti prenumeratą ir kartu prisiųsti auką kalendoriaus išlaidom apmokėti bei spaudai paremti, nes tik geradarių dėka ji yra išlaikoma.

ILGIAUSIAI IŠLIEKANTI DOVANA!

Kalėdų dovanoms išleidžiama daug pinigų mažaverčiams daiktams, o kodėl nepasirinkti niekada savo vertės neprarandančių dovanų?

- LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 36 tomai (šios dienos vertė apie \$600.00) parduodama tik už \$299.00
- VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai (šios dienos vertė apie \$60.00) parduodama tik už \$25.00
- MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai (šios dienos vertė \$100.00) parduodama tik už \$42.00
- ENCYCLOPEDIA LITUANICA (Lituanistinė Enciklopedija anglų kalba), 6 tomai (šios dienos vertė \$200.00) parduodama tik už \$120.00

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, U.S.A.
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

Svečiai iš Argentinos Darbininko redakcijoje — Klemensas Puolis ir jo žmona Angelė, už jų stovi iš k. Amelija Sinusienė, Helena Zedar už Flushing, Anelė Zabiela iš Long Island City.

A. a. Bronei Young mirus, buvę bendradarbiai, Creative Homemakers, Inc., per Jadvygą Kregždienę, aukoja 5 dol. Kultūros Židiniui. Širdingas ačiū.

Kultūros Židinio parengimų KALENDORIUS

Lapkričio 16 — Kultūros Židinio balius.

Lapkričio 23 — gen. konsulo A. Simučio pagerbimas.

Gruodžio 1 — Šventųjų Metų minėjimas — koncertas 4 v. popiet.

Gruodžio 7 — skautų sueigos.

Gruodžio 8 — dramos aktorius Stasio Pilkos rečitalis.

Gruodžio 15 — LMKF New Yorko klubo rengiama rankdarbių paroda.

Gruodžio 21 — skautų Kūčios.

Gruodžio 28 — rezervuota skautam akademikam.

Gruodžio 31 — N. Metų sutikimas. Rengia LB apygarda.

Tas ne lietuvis, kurs tėvynę
Balliai, kaip kūdikis, aplėis;
Kursai pamins, ką bočiai gynė
Per amžius milžinų keliais.
Maironis

ŽIEMOS EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Išvyksta 1974 GRUODŽIO 20 dieną ir grįžta 1975 SAUSIO 3 d.
(Leningradas, Vilnius, Kaunas, Ryga, Helsinkis)

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Kaina \$853.00

Vykstantiems iš Chicagos — 119.00 daugiau
Vykstantiems iš Clevelando — 84.00 daugiau

GRUPĖJE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS — NESIVĖLUOKITE!

Kelionės į Lietuvą 1975 METAIS prasideda GEGUŽĖS mėnesį.
Patartina registruotis iš anksto

Kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

(Prices quoted are effective November 1, 1974. Air fares subject to government approval)

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, Prezident

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/2 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1975 metams

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik **\$8.00**. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka **\$10.00**.

Siunčiu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....
Siunčiu skolą už 1973-4 m. \$.....

P.S. Kai kurie skaitytojai yra paprašyti apsimokėti prenumeratą už 1973-4 metus, bet nekreipia dėmesio. Nesulaukus mokesčio, Darbininkas bus nutrauktas pagal pašto reikalavimą. DARB. ADM.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Simas Kudirka su šeima sekmadienį, lapkričio 10, dalyvavo lietuviškose pamaldose Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Gintaro ansamblio koncertas buvo lapkričio 9 Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Koncertas praėjo su dideliu pasisekimu, buvo pilna salė publikos, labai daug jaunimo. Po koncerto buvo jaunimo šokiai. (Plačiau kitame Darbininko numeryje).

Skautų-čių suvažiavimas vyko lapkričio 9 ir 10 Kultūros Židinyje. Buvo suvažiavę daug jaunimo iš visų aplinkinių miestų, dalyvavo koncerte, jaunimo pamaldose, iškilmingoje sueigoje. Pamaldose dalyvavo ir Gintaro ansamblis. (Plačiau skautų skyriuje.)

Kultūros Židiniui išlaikyti balius vyksta šį šeštadienį, lapkričio 16 Kultūros Židinyje. Pradžia 7 v. Pirma bus kokteiliai mažojoje salėje, paskui vakarienė didžiojoje salėje. Kas dalyvauja šiame baliuje, gauna ir bilietą į Metropolitan operos solistės Maralin Niska koncertą, kuris Kultūros Židinio naudai rengiamas pavasarį. Skiriamos dvi durų premijos — kelionė dviem asmenim į Karibų salas. Šokių metu dainuoja Juozas Nakas.

Kompozitoriaus Aleksandro Kačanausko, muziko Algirdo Kačanausko tėvo, 15 metų mirties sukaktis bus prisiminta koncelebracinėmis mišiomis lapkričio 17, sekmadienį, 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

lapkričio 24, sekmadienį.

Koncelebruotos mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioj 11 val.

Tuoj po pamaldų tos pačios parapijos salėje minėjimas

- akademija.
- Paskaitą skaitys **Antanas Diržys**
- Meninėje programoje: **pianistė Aldona Kepalaitė, Irena Vėblaitienė, Bronius Balčiūnas**
- Sceną dekoruoja — **dail. Jurgis Juodis**

Minėjiną rengia ir visus atsilankyti kviečia

Ramovėnai, birutietės, kūrėjai
savanoriai, šauliai

Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas bus šį sekmadienį, lapkričio 17, Town Hall. Pradžia 6 v.v. Programoje Bacho, Chopino, Scriabino, Debussy ir Liszto kūriniai. Koncertą rengia Norman Seaman. Jau eilė metų, kaip A. Kepalaitė koncertuoja šioje Town Hall salėje, susilaukdama gražių spaudos įvertinimų. Lietuviška visuomenė kviečiama tą vakarą dalyvauti koncerte.

Aniceto Simučio, Lietuvos generalinio konsulo, pagerbimas jau visai arti — lapkričio 23, šeštadienį, 7:30 val. vak. Kultūros Židiny. Trumpa akademinė dalis, meninė programoj dainuos New Yorko vyrų choras Perkūnas ir šoks New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės. Karšta vakarienė su gėrimais. Auka 15 dol. nuo vieno asmens. Atskiras vietas ar pilnus stalus užsisakyti iki lapkričio 18 skambinant E. Andriušienei VI 7-4477 arba G. Stankūnienei 479-2913. Norį sveikinti konsulą raštu sveikinimus siūncia R. Keziui, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364.

Visos parapijos, priklausančios vikariatui D (kuriam priklauso visos lietuviškos parapijos Brooklyne), lapkričio 17, šį sekmadienį, St. James katedroj turės bendras pamaldas, kurių tikslas duoti žmonėm progą laimėti visuotinius atlaidus Šventųjų Metų proga. Pamaldos pradedamos 3 val. po pietų. Mišias koncelebruos vyskupas ir vikariatui D priklausančių parapijų kunigai. Pamaldom vadovaus vyskupas Mugavero. Visuotinius atlaidus bus galima pelnyti ir Angelų Karalienės parapijos bažnyčioj gruodžio 1, Advento pirmą sekmadienį. Po sumos bus bendros maldos, reikalingos atlaidam pelnyti. Po to bus palajiminimas Švenčiausiu Sakramentu. Visi skatinami dalyvauti pamaldose, atlikti išpažintį ir priimti Šv. Komuniją.

Tėv. Rafaelis Šakalys, OFM, besirūpinąs tretininkų reikalais, iki šiol gyvenęs Brooklyno pranciškonų vienuolyne, perkeltas į Kennebunkport, Maine.

Tėv. Placidus Barius, OFM, lietuvių pranciškonų viceprovincijolas, iki šiol gyvenęs Kennebunkport, Maine, perkeltas į Brooklyno vienuolyną, kur talkins spaustuvės darbuose.

Šeštoji dailės paroda rengiama vasario mėnesį, tuoj po Vasario 16 minėjimo. Paroda bus Kultūros Židinio abiejose salėse. Rengia LB apygarda.

Gediminas ir Laima Kurpiai, Mississauga, Ontario, a.a. Danutei Penikienei atminti aukoja 20 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus ačiū.

Vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo Darbininko skaitytojai kviečiami prisiųsti auką spaudai remti ir tuo pačiu sveikinti artimuosius ir draugus per laikraštį. Anksčiau prisiuntusieji bus laiku patalpinti laikraštyje. Prašom kartu su auka pridėti ir sveikinimo tekstą, kuris bus patalpintas Darbininke. Taip pat vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo galite aukoti Kultūros Židiniui išlaikyti. Tai su sveikinimu irgi bus paskelbta Darbininke.

Linden, N. J., Moterų Sąjungos 53 kuopa per A. Liudvinaitienę 20 dol. auką paskyrė Darbininko spaudos darbam bei kultūriniam reikalui. Už auką dėkoja Darbininko administracija.

Juozo Kuncaičio, Patrios leidyklos bendradarbio, pavarde buvo praleista tos leidyklos bendradarbių užuojautoje, kuri buvo pareikšta Vladui Norkui mirus, atspausyta Darbininko 41 nr. Už korektūros klaidą redakcija atsiprašo.

ANICETO SIMUČIO

Lietuvos generalinio konsulo New Yorke, 65 metų amžiaus proga

PAGERBIMAS

įvyks

1974 lapkričio 23, šeštadienį, 7:30 val. vak. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Akademija, meninė dalis, vakarienė, šokiai
lėjimo auka 15 dol. asmeniui.

Čekius rašyti "Lithuanian American Community Inc." vardu

Vietas užsisakyti iki lapkričio 18 pas
E. ANDRIUŠIENĘ VI 7-4477 arba
G. STANKŪNIENĘ 479-2913

NEW YORKO ORGANIZACIJŲ
ATSTOVŲ JUNG TINIS KOMITETAS

KULTŪROS ŽIDINIO BALIUS ĮVYKSTA

Šį ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 16 D.

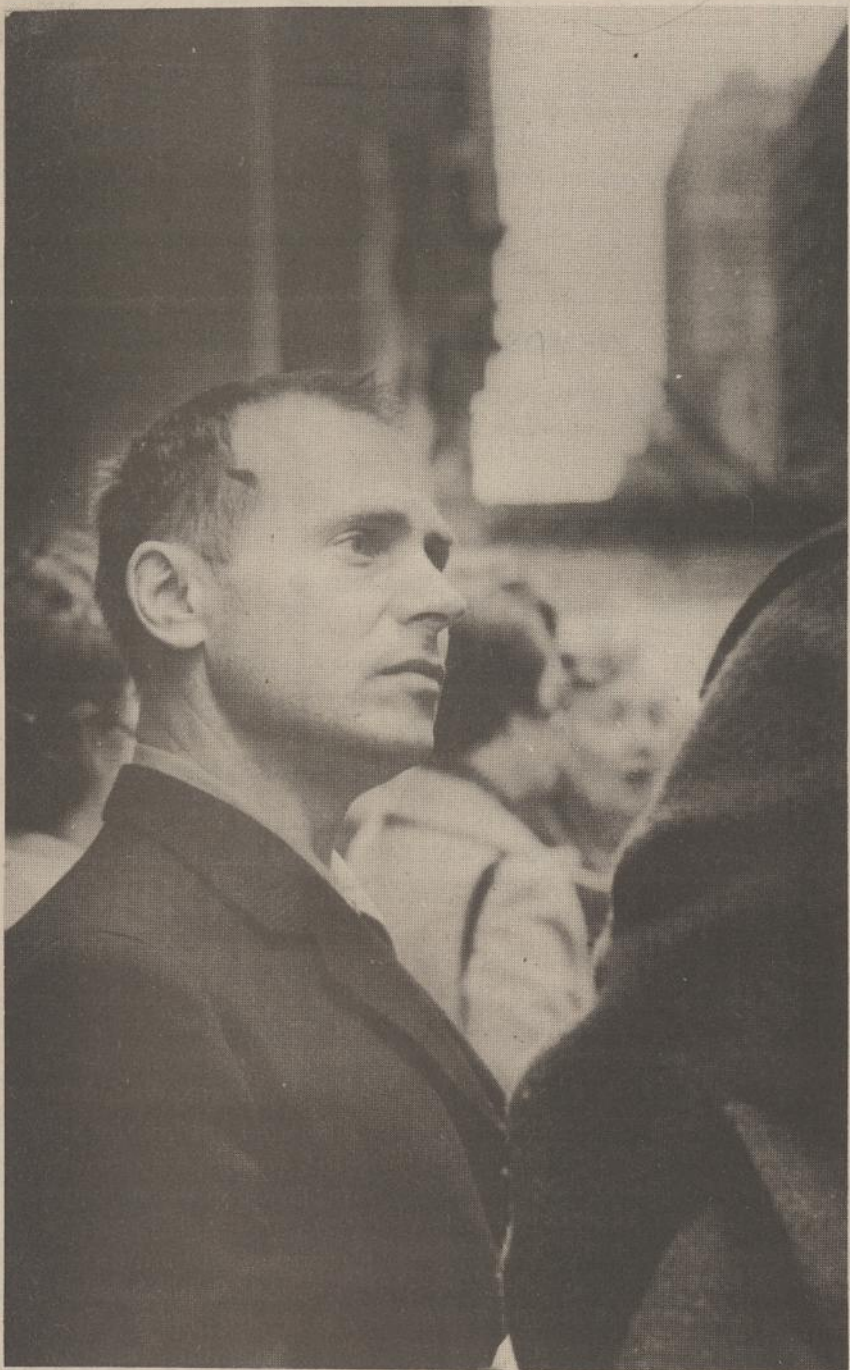
7 v.v. — koktelių vaišės,

8 v.v. - trumpa oficiali dalis ir paminklinės lentos atidengimas, vaišės, laimingo baltos dalyvio pristatymas ir kitos nepramatytos staigmenos.

Stalus ir vietas rezervuoti pas komiteto nares:

J. Vytuvienę, telef. VI6-2980, I. Alksniniene, telef. TU 6-5695 arba pas savo organizacijos atstovą Kultūros Židinio Administraciniame Komitete.

Šokiui gros AMOUR orkestras su solistu JUOZU NAKU.

Simas Kudirka New Yorko miesto gatvėje po spaudos konferencijos. Nuotr. V. Maželio

SVEIKAS, SIMAI

Pasimatymas su Simu Kudirka įvyks šį penktadienį, lapkričio 15 d., 8 v.v. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne.

Įeinant bus renkamos aukos Kudirkos šeimai. Čekius rašyti "Simas Kudirka Family" vardu. Organizatoriam būtų palengvinta, jei aukotojai įteiktų aukas vokeliuose, drauge duodami savo pavardę ir adresą.

Visus kviečia dalyvauti

N.Y. IR N.J. ORGANIZACIJŲ KOMITETAS